

ALKOHOLIKIRJALLISUUS SUOMESSA 1992

ALKOHOL STUDIES IN FINLAND 1992

JARMO HEINONEN – PIRKKO ROMAkkANIEMI

Tämä luettelo on 22. siinä kirjallisuusluetteloiden sarjassa, joka on julkaistu Alkoholipolitiikka-lehdessä vuodesta 1972 lähtien. Luettelo perustuu Alkon tietopalvelun kirjallisuuden seurantaan. Ensimmäinen huomio on kiinnitetty alkoholitutkimuksiin ja alkoholipolitiikkaan liittyviin selvityksiin. Luetteloon on otettu myös Suomessa julkaistuja ulkomaisia artikkeleita sekä ulkomailla julkaistuja suomalaisia artikkeleita. Mukaan on otettu joitakin aikaisemmin julkaistuja tutkimuksia ja selvityksiä, joita ei ole mainittu vastaavassa vuosiluettelossa. Lyhyitä kannanottoja tai tiedotuksenluonteisia artikkeleita ei ole tähän luetteloon otettu.

Aineiston aiheenmukainen jako on suoritettu Alkon tietopalvelun luokitusmenetelmällä. Luetteloon liittyy henkilöhakemisto, jonka numerot viittaavat kirjallisuusviitteen numeroon.

Kirjallisuusviitteen tiedot ovat seuraavassa järjestyksessä: tekijä(t), artikkelin otsikko tai kirjan nimi, aikakauslehti tai sarja, vuosi, volyymi, numero ja sivut. Kirjoista on lisäksi ilmoitettu kustannuspaikka, kustantaja ja vuosi.

Tätä vuosittaista luetteloa laajempi kokonaisuus on Alkon tietopalvelun atk-pohjainen alkoholialan tietopankki ALKINFO. Sen ylläpito aloitettiin vuonna 1978, ja se sisältää tällä hetkellä n. 25 000 viitettä. Tiedonhakuja voidaan tehdä mm. tekijän nimen, asiansanojen ja aiheluokan mukaan. Lähempiä tietoja asiasta saa Ritva Lingolta puh. 90-133 2808.

Mahdolliset täydennykset ja muut luetteloa koskevat huomautukset pyydetään osoittamaan Jarmo Heinonelle, Oy Alko Ab, Tietopalvelu, PL 350, 00101 Helsinki, puh. 90-133 2706.

This catalog is the 22nd in a series of catalogs of the literature which has been published in the journal Alkoholipolitiikka since 1972. Reports concerning alcohol research and policy have received the main attention in compiling the catalog, and it also includes foreign research published in Finland as well as Finnish studies published abroad. Certain studies and reports published earlier which are not mentioned in the annual catalog of that year are additionally included. Brief viewpoints are excluded from the catalog.

The material has been classified by subject matter using the classification method of the Alko's Information Services. The catalog is furnished with an index of authors assigned numbers referring to a literature reference number.

The information in a literature reference is in the following order: author(s), title of article or book, periodical or series, year, volume, number and pages. The place of publication, publisher and year of publication are additionally provided for books.

The alcohol information data base ALKINFO maintained by the Alko Information Services is more extensive than this annual bibliography. By now it comprises about 25 000 references, including the books, reports, and periodicals acquired by the services, and articles in international, Scandinavian, and Finnish scientific journals. The alcohol-related documents are indexed and classified for retrieval. For further information on the Finnish alcohol data base contact Ritva Linko, phone 133 2808.

Comments should be addressed to Mr. Jarmo Heinonen, Alko Ltd, Information Services, Box 350, 00101 Helsinki, Finland (phone 133 2706).

SISÄLLYS	Sivu	CONTENTS	Page
Alkoholijuomien käyttö, kulutus ja haitat	315	Alcohol policy and alcohol system	312
Alkoholipolitiikka ja alkoholijärjestelmä	312	Alcohol use, consumption and damage	315
Alkoholismi	318	Alcoholism	318
Alkoholitalous	314	Biomedical alcohol research	325
Asunottomuus	320	Economics of alcohol	314
Biolääketieteellinen alkoholitutkimus	325	Education and prevention	322
Historia, alkoholikulttuuri ja perinne	311	Family problems	320
Informatiikka ja bibliografiat	311	Health problems, mortality	321
Järjestysongelmat ja rikollisuus	321	History, alcohol culture and tradition	311
Liikenne	321	Homelessness	320
Muut päihdeongelmat	323	Information science and bibliographies	311
Naiset ja alkoholi	317	Other drug problems	323
Nuoret ja alkoholi	317	Public order and criminality	321
Perheongelmat	320	Restaurant economics, on-premise retailing	314
Ravintolatalous, anniskelu	314	Traffic	321
Terveysongelmat, kuolleisuus	321	Women and alcohol	317
Työelämä	321	Work life	321
Valistus ja ennaltaehkäisy	322	Young people and alcohol	317

HENKILÖHAKEMISTO INDEX OF AUTHORS

Aarva, Pauliina 312	Ellisaari, Jaakko 255	Hassi, Juhani 151
Abi-Dargham, A. 405	Erickson, Patricia 190	Hauge, Ragnar 285
Ahlström, Salme 37, 38, 39, 40, 132, 133, 184, 185, 331	Erikoinen, Keijo 206	Hautamäki, Tiina 123
Aho, Heikki 387	Eriksson, Peter C. J. 310, 419, 440	Heikkilä, Juhani 453
Aho, Sirkka-Liisa 134	Ervola, Lauri 333	Heikkinen, Teija 336
Airaksinen, Juhani 332	Forsander, O. A. 384	Heikkinen, E. 428
Alanko, Timo 204	Frezza, M. 383	Heinonen, Jarmo 3, 48, 49
Alasuutari, Pertti 313	Fyhrquist, Frej 395	Heinälä, Pekka 337
Antola, Esko 44	Gaily, E. 188	Heiskanen, Tarja 209
Anundi, Irene 381	Gentry, R. T. 383	Hellsten, Tommy 209
Arjamaa, O. 418	Gianoulakis, C. 385	Heloma, Antero 338
Arminen, Ilkka 205	Giesbrecht, Norman 89, 320	Hemánus, Pertti 210, 268, 314, 339
Artimo, Ragnhild 45, 103	Granfelt, Riitta 256, 257	Hentilä, Jorma 50, 51, 52, 53, 104, 211
Autti-Rämö, I. 188, 189	Granström, M.-L. 188, 189	Hertzen, Heikki S. von 54, 340
Baraona, E. 383	Grönroos, Juha 386, 387	Hervonen, Antti 391, 398
Berg, Mari-Anna 146, 152, 365	Guslund, Jens J. 285	Hietala, Reija 416
Blake, Joan 423	Haatanen, Pekka 12	Hilakivi-Clarke, L. 189, 405
Blom, Anders 46, 139	Haavio-Mannila, Elina 190, 191	Hildén, Riitta 105
Bonsdorff, Johan von 47	Haavisto, Kari 207, 208, 278, 316	Hillbom, Matti 304
Brander, P. E. 382	Hakala, Juhani 119, 120, 121, 122	Hilton, Michael E. 157, 158 163
Bühler, Rolf 454	Hakkarainen, Pekka 334, 335, 369	Hippeläinen, Mikko 453
Casanova, M. 409	Hakola, Panu 284	Hirn, Sven 124
Castren, P. 408	Hallman, Maria 178	Hoikkala, Tommi 335
Clark, Walter B. 157, 158, 163	Halmesmäki, E. 189, 388	Holmberg, Nils 212
Cottino, Amedeo 25	Halonen, Ilkka 140	Holmila, Marja 171, 192, 193, 194, 270, 271, 315, 316
DeJong, J. 280	Halonen, Jari 290	Homer, D. 403
DiPadova, C. 383	Hannuksela, Minna 389, 390	Honkanen, A. 405
Elin, Ronald 393	Harjula, Raimo 210	Honkaniemi, Jari 392

- Hook-Nikanne, J. 430, 431
 Horverak, Øyvind 55, 106
 Huang, Chang-Ming 393
 Huhtaniemi, I. 433
 Hunt, Geoffrey 213, 220, 251
 Hurme, Elina 23
 Huttunen, M. 299
 Huttunen, P. 394
 Hynynen, Markku 395
 Hyssälä, Liisa 141, 142, 317
 Hyttinen, Markku 214
 Hyytiä, Petri 402, 447
 Härkönen, Matti 415, 428
 Höckerstedt, K. 299
 Ignatius, Eino 302
 Isohanni, Matti 179
 Israel, Yedy 245, 424, 444
 Jaakkola, Mika 291, 396, 397
 Jaatinen, Marjatta 107
 Jaatinen, Pia 391, 398
 Johansson, Sari 269
 Jokinen, Heikki 341
 Joukamaa, Matti 292
 Jounela-Eriksson, Paula 293
 Juhila, Kirsi 258
 Julkunen, J. 399
 Juntunen, Juhani 294
 Juvakoski, Timo 296
 Juvela, Seppo 295
 Jylhä, Marja 4, 342
 Jylhä, Risto 144
 Jyrkinen, Marketta 14
 Järvinen, Margaretha 259, 260
 Kaitosaari, Tanja 125
 Kajaste, S. 299
 Kallio, Tarja 224
 Kankaanniemi, Toimi 56
 Kannas, Lasse 178
 Kaprio, Jaakko 145
 Karhunen, P. J. 306, 434
 Karisto, Antti 146
 Karpov-Polevoy, A. 448
 Karppinen, Kari 453
 Karvonen, Jaakko 296
 Karvonen, Sakari 184, 185
 Kasurinen, Veikko 112, 114
 Kauhanen, J. 399
 Kaukonen, Olavi 216, 217, 218, 261
 Kauppi, Eeva 284
 Keinänen, Timo 57
 Kempas, Marjaana 219
 Kervinen, Jarmo 344
 Kervinen, Kari 400
 Kesäniemi, Y. Antero 389, 390
 Kettunen, Pertti 108
 Kettunen, R. 401
 Kiianmaa, Kalervo 5, 147, 309, 318, 385, 391, 398, 402, 416
 Kinnunen, Aarne 345
 Kinnunen, P. K. 404
 Kirsi, Tapio 276
 Kivinen, A. 403
 Kiviranta, Pekka 150
 Kleinman, J. E. 409
 Klingemann, Harald 213, 220, 251
 Koiranen, Markku 179
 Koiv, A. 404
 Koivula, Timo 198, 242, 245, 307, 310, 396, 397, 437, 440, 441, 442, 443, 444
 Koivusalo, Martti 454
 Kokko, Anna-Maija 289
 Kokkonen, Sari 269
 Komulainen, Eeva-Kirsti 23
 Kontula, Osmo 336, 346, 347, 348, 349, 350
 Kopomaa, Timo 221
 Korhonen, Antti 15
 Korhonen, Liisa 272
 Korkki, Jari 16
 Korkman, M. 189
 Korpi, Esa R. 405, 406, 407, 408, 409, 449, 451
 Koskela, Kaj 350
 Koskela, Kalervo 208
 Koskenvuori, Markku 145
 Koski, Heikki 58, 59, 60, 61, 62, 90
 Koski, Markku 17
 Koski-Jännes, Anja 222, 223, 273
 Koskinen, Leena 410
 Koskinen, Pekka 297, 395, 411, 413, 414, 428
 Koskinen, Torsti 351
 Kosunen, T. U. 430, 431
 Kröger, Heikki 416
 Kubota, M. 412
 Kuitunen, T. 382, 422
 Kuivajärvi, Kirsti 262
 Kuokkanen, Martti 224
 Kupari, Markku 297, 395, 411, 413, 414, 453
 Kurube, Noriko 237
 Kylmälä, Jouni 263, 264
 Laakso, Leena 352
 Lahtinen, Risto 109
 Laitinen, Kalevi 415, 416, 417
 Lamberg-Allardt, C. 415
 Lammi, Riitta 206
 Lamminpää, A. 298
 Larsen, Ester 79
 Laruelle, M. 405
 Laursen, Lau 369
 Lehto, Juhani 225, 233, 254, 353, 354
 Lehtonen, M. 189
 Leino, Päivi 152
 Leppäluoto, J. 418
 Li, T.-K. 448
 Lieber, C. S. 383
 Lindman, Ralf 419
 Lindros, Kai O. 6, 7, 381, 426, 454
 Linnoila, Markku 280, 311, 393, 420
 Luurila, O. J. 428
 Lång, K. J. 265
 Lähteenmaa, Jaana 180
 Lähtenmäki, A. 299
 Lähtenmäki, Tuula 421
 Maksimainen, Tero 319
 Malinen, Hilpi 373
 Malinen, Sauli 18
 Marcel, Y. L. 390
 Mashaire, Percy 149
 Masonen, Jaakko 19, 20
 Mattila, Juhani 150
 Mattila, M. J. 422
 McConnell, Patty 274
 Mieskolainen, Juha 355
 Moilanen, Irma 179
 Moilanen, Merja 266
 Montonen, Marjatta 320, 321
 Muhonen-Niskanen, Tuula 278
 Murto, Lasse 246, 248, 264
 Myllynpää, Arja 356
 Mäkelä, Klaus 63, 64, 65, 91, 226, 227, 228, 229, 230
 Mäkelä, Rauno 199, 231
 Mäki, Jukka 232
 Mäkinen, Aarne U. 127
 Männistö, P. T. 406
 Nevalainen, Timo 387
 Niemelä, Jari 16
 Niemelä, Onni 245, 423, 424, 444
 Niemi, Arto 21
 Nikkilä, Matti 437
 Nordback, Isto 291, 396, 397
 Nuorvala, Yrjö 226, 233, 354
 Nurmi, Maria 416, 447
 Nykänen, I. 429
 Nyström, Mikael 181, 182,

- 183, 235
 Nyytjäjä, Outi 22
 Näyhä, Simo 151, 301
 Oikarinen, Kyösti 302
 Oja, Hannu 179
 Ojala, Raija 23
 Olsson, Börje 369
 Orre, Taisto 357
 Orrego, Hector 423
 Ovaska, Irma 234
 Paakkanen, Pirjo 195, 196
 Paaso, Kari 68, 69, 110
 Pahlen, Bettina von der 419
 Pakarinen, P. 433
 Paloheimo, Jouko 134
 Palonperä, Martti 129, 130
 Pantzar, Mika 24
 Paronen, Hannu 70
 Partanen, Juha 25, 26, 31, 324, 358
 Partinen, M. 382
 Pedersen, Willy 331
 Pekurinen, Markku 359
 Pellikka, Iina 111
 Peltonen, Matti 27, 28
 Penttilä, Antti 286, 303, 306, 434
 Penttilä, Kai E. 426
 Perola, Markus 303
 Perälä, Kaarina 325
 Peräsalo, Juhani 183
 Pesonen, Pia 29
 Pieninkeroinen, Ilkka 304
 Piepponen, Petteri 360
 Piipponen, Seppo 286
 Pikkarainen, Jarmo 286
 Pitkäjärvi, Timo 437, 438
 Pitkänen, Heikki 373
 Pletan, Y. 422
 Pohjola-Sintonen, Sinikka 361
 Poikolainen, Kari 151, 164, 197, 204, 296, 305
 Porkka-Heiskanen, T. 449
 Prättälä, Ritva 146, 152
 Pullat, Raimo 153
 Puska, Pekka 152, 365
 Pylkkänen, Kari 362
 Päivärinta, Petri 405, 425
 Pösö, Reeta A. 426
 Pöyhönen, Reijo 363
 Rae, John 328
 Rahikainen, Marjatta 30
 Rahkonen, Ossi 184, 364, 365
 Rantakallio, Paula 179
 Rautava, Päivi 141, 142
 Reunala, Timo 296
 Reuter, Samuel 71
 Rimpelä, A. 185
 Rimpelä, M. 185
 Roine, Risto 235, 309, 383, 388, 427, 428, 429, 430, 431
 Roivainen, Reina 432
 Romakkaniemi, Pirkko 3
 Romanov, Kalle 145
 Romanus, Gabriel 72, 73
 Room, Robin 31
 Roos, J. P. 32
 Rose, Richard 145
 Rosenberg, Thomas 74, 75, 112
 Rosenqvist, Pia 236, 237, 271, 275
 Roslin, Bertil 45, 113
 Rout, Ujival 454
 Ruddel, Mark 393
 Ruotsala, Antti 33
 Ruskoaho, H. 418
 Räsänen, Sakari 238
 Saarenheimo, Eero 34
 Saarni, Matti 438
 Saarnio, Pekka 239
 Saarto, Ari 277
 Salaspuro, Mikko 183, 235, 240, 388, 416, 428, 429, 430, 431
 Salmela, K. S. 430, 431
 Salmenperä, Markku 395
 Salmi, T. 382
 Salminen, S. 403
 Salomaa, Jukka 76, 131, 154
 Salonen, I. 433
 Salonen, J. T. 399
 Santavuori, Ritva 366
 Sarkkinen, Mirja 186
 Sarvanti, Tapani 367, 368
 Sarviharju, Maija 391, 408
 Saukko, P. 401
 Savolainen, Markku J. 389, 390
 Savolainen, V. T. 306, 434
 Schauman, Susanna 125
 Schmitz, John 393
 Seppä, Kaija 198, 199, 200, 241, 242, 245, 307, 308, 309, 310, 435, 436, 437, 438, 440, 441, 442, 443, 444
 Seppälä, T. 408
 Siirilä, Jouko 243
 Sillanaukea, Pekka 198, 199, 200, 241, 242, 244, 245, 307, 308, 309, 310, 396, 397, 410, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444
 Sillanpää, Matti 141, 142
 Siltala, Juha 35
 Silvennoinen, Urpo 302
 Simonen, Leila 201
 Simpura, Jussi 77, 114, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 278, 326
 Sinclair, John David 8, 384, 402, 416, 445, 446, 447, 448
 Sinnemäki, Tarja 224
 Siurala, Lasse 180
 Sjöberg, Lennart 168
 Skretting, Astrid 369
 Snellman, Jouni 115
 Soikkeli, Markku 370
 Sormunen, Pekka 371
 Stappen, Rudy van der 82
 Stenius, Kerstin 79, 80, 81, 82, 83, 177, 246, 247, 248, 327, 328, 372
 Stewart, R. 448
 Sulkunen, Pekka 36, 116, 169, 170, 264, 329
 Suokas, Antti 249, 428
 Suomalainen, Hanna 396, 397
 Suonoja, Kyösti 12
 Sutinen, Virve 171
 Suzdak, P. D. 408
 Syvänen, Matti 289
 Säilä, Sirkka-Liisa 55, 278
 Tacke, Ulrich 373
 Taira, T. 449
 Takala, Hannu 282, 374
 Takala, Jukka-Pekka 213, 220, 250, 251
 Takala, Mikko 187
 Tanninen, Timo 252
 Taskinen, Mailis 253
 Telakivi, Tiina 304
 Thorsen, Thorkil 375
 Tigerstedt, Christoffer 32, 71, 84, 85, 153, 165, 166, 167, 172, 260
 Tikkanen, Ilkka 395
 Tilander, Kristian 372
 Timisjärvi, J. 401
 Tirkkonen, Jarko 376
 Toivonen, L. 428
 Tossavainen, Kerttu 379
 Tunninen, R. 415
 Tuominen, Juhani 141, 142
 Tuominen, K. 405, 406, 408
 Tuominen, Tauno A. 86

Turunen, Eila 87
 Turunen, Vesa 279, 378
 Tynjälä, Jorma 178
 Tähtelä, R. 417
 Uusi-Oukari, Mikko 407, 408,
 409, 450, 451
 Uutela, Antti 371
 Waele, J. P. de 385
 Vapaatalo, H. 403
 Warsell, Leena 89, 330
 Vartiainen, Erkki 379
 Vartiainen, Heikki 284
 Weckroth, Klaus 140, 254

Wegelius, K. 409
 Vehmas, T. 452
 Venttilä, Markku 453
 Vierola, Hannu 380
 Viken, Richard 145
 Vilkkio, Anni 32
 Virkamäki, A. 412
 Virkkunen, Matti 280, 311,
 420
 Virtanen, Matti 13, 90, 91,
 112
 Voutilainen, Seppo 453
 Vuolteenaho, O. 418

Vuori, Erkki 303
 Välimäki, M. 415, 417
 Yki-Järvinen, H. 412
 Ylikahri, R. 428
 Zimatkin, Sergey 454
 Zito, M. 409
 Ågren, Gunnar 247
 Öst, Björn 419
 Österberg, Esa 9, 10, 37, 38,
 39, 40, 55, 92, 93, 94, 95, 96,
 97, 98, 106, 132, 133, 175,
 176, 177

INFORMATIIKKA JA BIBLIOGRAFIAT INFORMATION SCIENCE AND BIBLIOGRAPHIES

1. Alkoholipoliittinen tutkimuslaitos. Vuosikertomus 1991. Helsinki: Alko, 1992. 8 s.
2. Alkoholitutkimussäätiö. 1991 vuosikertomus. Helsinki: Alkoholitutkimussäätiö, 1992. 25 s.
3. Heinonen, Jarmo; Romakkaniemi, Pirkko. Alkoholikirjallisuus Suomessa 1991. Alcohol studies in Finland 1991. Alkoholipoliittika, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 213–234
4. Jylhä, Marja. Pallotutkimusta? Alkoholipoliittika, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 288.
5. Kiianmaa, Kalervo. Tarvitaanko alkoholitutkimusta? Alkoholipoliittika, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 358–359.
6. Lindros, Kai. Alkoholitutkimusmonopolin problematiikka. Alkoholipoliittika, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 128–129.
7. Lindros, Kai. Biomedical alcohol research in Finland. Alcohol & Alcoholism, 1992. Vol. 27, no. 5, p. 463–464.
8. Sinclair, J. D. Alkoholitutkimus ja alkoholi-monopoli. Alkoholipoliittika, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 25–31.
9. Österberg, Esa. Forskning och politik i växel-verkan. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 1, s. 46–47.
10. Österberg, Esa. Tutkimuksen ja politiikan vuorovaikutus. Alkoholipoliittika, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 137–138.

HISTORIA, ALKOHOLIKULTTUURI JA PERINNE HISTORY, ALCOHOL CULTURE AND TRADITION

11. Borealis: Pohjois-Pohjalainen Osakunta 85 vuotta. Helsinki: Pohjois-Pohjalainen Osakunta, 1992. 95 s.

12. Haatanen, Pekka; Suonoja, Kyösti. Suuri-ruhtinaskunnasta hyvinvointivaltioon: Sosiaali- ja terveysministeriö 75 vuotta. Helsinki: VAPK-kustannus: Sosiaali- ja terveysministeriö, 1992. 752 s. ISBN 951-37-0982-5

13. Humalassa (Matti Virtanen haastateltavana). Teatterilehti, 1992. Vol. 46, no. 1, s. 12–13.

14. Jyrkinen, Marketta. Rakentajaperinteen viina-aiheinen kerronta. Pro gradu -tutkielma Helsingin yliopiston folkloristiikan laitokselle. Helsinki, 1992. 115 s.

15. Korhonen, Antti. Suomalainen juomalaulu. Teoksessa: Borealis. Pohjois-Pohjalainen Osakunta 85 vuotta. Jouko-sarjan osa IX. Helsinki: Pohjois-Pohjalainen Osakunta, 1992. S. 83–94.

16. Korkki, Jari; Niemelä, Jari. Holipompelia – siemauksia tamperelaisen alkoholikulttuurin historiasta. Tampere: Tampere-seura, 1992. 194 s. ISBN 951-9080-43-0

17. Koski, Markku. Oman itsensä artisti. Teatterilehti, 1992. Vol. 46, no. 1, s. 16–17.

18. Malinen, Sauli. Kehitysvammaisuuden ja alkoholin historialliset kytkennät (Historical links between mental handicaps and alcohol. English summary). Alkoholipoliittika, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 328–335.

19. Masonen, Jaakko. De cerevisia. Oluen ryydittämiä ajatuksia varhais historian tutkimuksesta ja tieteidenvälisyydestä. S. 35–47. Teoksessa: Christian Krötzl (toim./red.). Mediaevalia Fennica. Suomen Historiallinen Seura. Historiallinen Arkisto 96. Helsinki: SHS, 1991.

20. Masonen, Jaakko. Maistui olut ennenkin. Tiede 2000, 1992. Vol. 12, no. 4, s. 20–25.

21. Niemi, Arto. Hopit ja hualapait. Alkoholipoliittika, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 285–287.

22. Nyttäjä, Outi. Huumaus. Teatterilehti, 1992. Vol. 46, no. 1, s. 14–15.

23. Ojala, Raija. Laajennettua työaikaa (Eeva-

- Kirsti Komulainen ja Elina Hurme haastateltavina). Teatterilehti, 1992. Vol. 46, no. 1, s. 20–21.
24. Pantzar, Mika. Mikäs isäntää vaivaa, kun viina ei maistu? Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 45–47.
25. Partanen, Juha. Italiens alkoholkultur i hel-figur. Recension av: Cottino, Amedeo. L'ingannevole sponda. L'alcol fra tradizione e trasgressione. La Nuova Italia Scientifica, Roma 1991. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 6, s. 345.
26. Partanen, Juha. Heroinen juominen, myyt-
tinen humala ja suomalainen viinapää (Heroic drinking, mythical intoxication, and Finnish drunkenness. English summary). Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 377–383.
27. Peltonen, Matti. Sivistyneet, 1920-luku ja kieltolaki. Teoksessa: Tapio Onnela (toim.). Vampyyrinainen ja Kenkkuinniemen sauna. Suomalainen kaksikymmentäluku ja modernin mahdollisuus. SKS:n toimituksia 547. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1992. S. 61–78.
28. Peltonen, Matti. Suomalaisuus ongelmana. Teoksessa: Marjatta Rahikainen (toim.). Suuri muutos. Suomalaisen yhteiskunnan kehityspiirteitä. Helsinki: Helsingin yliopisto, Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus, 1992. S. 131–146.
29. Pesonen, Pia. Viinan dramatiikka. Teatterilehti, 1992. Vol. 46, no. 1, s. 26–27.
30. Rahikainen, Marjatta (toim.). Suuri muutos. Suomalaisen yhteiskunnan kehityspiirteitä. Lahti: Helsingin yliopisto, Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus, 1992. 152 s. ISBN 951-45-6070-1
31. Room, Robin. Sankarillista juomista Afrikassa. Book review: Juha Partanen: Sociability and intoxication: Alcohol and drinking in Kenya, Africa and the modern world. Helsinki: Finnish Foundation for Alcohol Studies, 1991. 295 s. Sosiologia, 1992. Vol. 29, no. 1, s. 48–49.
32. Roos, J. P.; Tigerstedt, Christoffer; Vilkkö, Anni. Självbiografi, kultur, liv: levnadshistoriska studier inom human- och samhällsvetenskap. Stockholm: Brutus Östlings Bokförlag Symposion, 1992. 350 s. ISBN 91-7139-042-1
33. Ruotsala, Antti. Miksi mongolit säästivät Euroopan? (Why did the Mongols spare Europe? English summary). Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 3–13.
34. Saarenheimo, Eero. Suomalaiset herramme viinamäessä. Teoksessa: Anders Blom (toim.). Suomalaisen juomatavan "salaisuus". Turku: Marli, 1992. S. 8–35.
35. Siltala, Juha. Moderni oraalisuus (Modern orality. English summary). Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 384–393.
36. Sulkunen, Pekka. Neljätoista nolla viisi. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 193–194.

37. Ahlström, Salme; Österberg, Esa. Changes in climate of opinion concerning alcohol policy in the 1980s. Contemporary Drug Problems, 1992. Vol. 19, no. 3, p. 431–457
38. Ahlström, Salme; Österberg, Esa. Euroopan alkoholiohjelma korostaa ennaltaehkäisyä. Helsingin Sanomat, yliö. 9.12.1992.
39. Ahlström, Salme; Österberg, Esa. Maailman terveysjärjestö hyväksyi Euroopan alkoholiohjelman. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 408–410.
40. Ahlström, Salme; Österberg, Esa. WHO trol-lar fram ny alkoholpolitik för Europa. Alkohol och narkotika, 1992. Vol. 86, no. 6, s. 26–28.
41. Oy Alko Ab:n hallintoneuvoston kertomus alkoholiohjelmien kehityksestä vuonna 1991. Helsinki: Alko, 1992. 42 s. ISSN 0356-2166
42. Oy Alko Ab:s förvaltningsråds berättelse över alkoholläget utveckling år 1991. Helsingfors: Alko, 1992. 42 s. ISSN 0356-2174
43. Alkoholilain uudistamistyöryhmä: osa 1. Työryhmämuistio; 1992.15. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö, 1992.
44. Antola, Esko. Integroituuko myös Euroopan alkoholipolitiikka. Teoksessa: Anders Blom (toim.). Suomalaisen juomatavan "salaisuus". Turku: Marli, 1992. S. 88–97.
45. Artimo, Ragnhild. Sprit & skatter: Roslin tror på allnordisk linje (Bertil Roslin intervjuas). Forum, 1992. No. 11, s. 6–7.
46. Blom, Anders. Puolueet ja alkoholikysymys 1990-luvulla. Teoksessa: Anders Blom (toim.). Suomalaisen juomatavan "salaisuus". Turku: Marli, 1992. S. 124–131.
47. Bonsdorff, Johan von. Brännvinsjordens förbannelse hävd. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 2, s. 113–115.
48. Heinonen, Jarmo. Alkoholipolitiikalla vankka asema Systembolagetin koulutuksessa. Pulloposti, 1992. No. 10, s. 12–14.
49. Heinonen, Jarmo. Le concept de "responsabilité sociale" et la structure Finlandaise "Alko". Alcoologie Plurielle, 1992. No. 19, p. 7–8.
50. Hentilä, Jorma. Alkoholipolitiikan dilemma. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 1–2.
51. Hentilä, Jorma. Hallittuun muutokseen. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 79–80.
52. Hentilä, Jorma. Vastuuta ei voi väistää. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 305–306.
53. Hentilä, Jorma. Alkoholijärjestelmä puolustamisen arvoinen. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 375–376.
54. Herten, Heikki S. von. Tarvitseeko 2000-

luvun suomalainen rajoituksia ja kieltoja? Teoksessa: Anders Blom (toim.). Suomalaisen juomata-
van "salaisuus". Turku: Marli, 1992. S. 62–69.

55. Horverak, Øyvind. Monopolstreiker i Finland. Recension av: Esa Österberg; Sirkka-Liisa Säilä (eds.): Natural Experiments with Decreased Availability of Alcoholic Beverages. Finnish Alcohol Strikes in 1972 and 1985. Helsinki: The Finnish Foundation for Alcohol Studies, 1991. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 1, s. 42–43.

56. Kankaanniemi, Toimi. Oikeansuuntainen, mutta keskenräinen. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 425–426.

57. Keinänen, Timo. Alkot ovat arkkitehtuuria Islannissa. Arkkitehti, 1992. Vol. 89, no. 1, s. 18–19.

58. Koski, Heikki. Mielipide 1992 (Satakunnan Kansassa v. 1992 julkaistut Heikki Kosken kolumnit). Helsinki, 1992. 18 s.

59. Koski, Heikki. Pohjoismaisen alkoholijärjestelmän edut. Etiketti, 1992. Vol. 28, no. 3, s. 3.

60. Koski, Heikki. EES, EG och det nordiska alkoholsystemet. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 6, s. 336–338.

61. Koski, Heikki. 90-luvun alkoholipolitiikka. Teoksessa: Anders Blom (toim.). Suomalaisen juomata-
matavan "salaisuus". Turku: Marli, 1992. S. 50–61.

62. Koski, Heikki. "Eurooppalaistumisesta" muutospaineita Alkolle. Helsingin Sanomat 2. 2. 1992.

63. Mäkelä, Klaus. Impact of changes in availability of alcohol on heavy and dependent drinkers. P. 369–376. In: J. Cohén-Yanez et al. (eds.). Drug dependence: from molecular to the social level. Elsevier, 1992.

64. Mäkelä, Klaus. Staten, marknaden och drogerna. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 1, s. 34–37.

65. Mäkelä, Klaus. Staten, marknaden och drogerna. Forskningen, folkrörelserna och drogpolitiken under ett sekel. Rapport från CAN:s 90 årsjubileumsseminarium, Stockholm, 1992. 67 s.

66. Ohjeita keskioluen vähittäismyyntipaikoille: uudistettu painos 1. 1.1992 – anvisningar för mellanölsförsäljning: ny reviderad upplaga 1. 1. 1992. Helsinki: Alko, 1992. 10 s.

67. Omvälvningar för alkoholmonopolet i Finland? Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 6, s. 346.

68. Paaso, Kari. Koskista kioskista? Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 86, no. 1–2, s. 25–27.

69. Paaso, Kari. Olisiko kansamme kypsä. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 291–292.

70. Paronen, Hannu. Tampereen Alpo jarruttamaan juomista. Suomen kunnallslehti, 1992. Vol.

77, no. 4, s. 30–31.

71. Reuter, Samuel; Tigerstedt, Christoffer. Alkoholipolitiiken i Norden sedan 1980 (Alcohol policy in the Nordic countries from 1980 onward. English summary). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 2, s. 59–72.

72. Romanus, Gabriel. Ruotsi pitää kiinni alkoholijärjestelmästään. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 365–369.

73. Romanus, Gabriel. Svenska argument för alkoholmonopol. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 5, s. 275–279.

74. Rosenberg, Thomas. Alcocaine Ltd. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 6, s. 237–239.

75. Rosenberg, Thomas. Alcocaine Ltd. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 360–362.

76. Salomaa, Jukka. Hinnointelu muutti kulutus-
rakenteen, mutta ei laskenut kulutustasoa (Pricing policy changed the structure but not the volume of consumption. English summary). Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 400–407.

77. Simpura, Jussi. Social and political preconditions of preventing alcohol problems in the changing Europe. P. 105–114. Dal volume: I. Vantini. L'alcolologia in Europa verso soluzioni comunitarie. Bologna: Editrice Compositori, 1992.

78. Statsrådets berättelse till riksdagen om rusmedelsläget utveckling år 1991. Helsingfors: Statsrådet, 1992. 39 + 43 s. ISSN 0786-1753

79. Stenius, Kerstin. Ökad dansk alkoholmedvetenhet (Ester Larsen intervjuas). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 5, s. 280–284.

80. Stenius, Kerstin. EG-kommissionen och alkoholmonopolen. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 4, s. 232–233.

81. Stenius, Kerstin. Strategi för nordisk alkoholpolitik. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 1, s. 44–46.

82. Stenius, Kerstin. EG:s inställning till monopolfrågan ännu oklar (Rudy van der Stappen intervjuas). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 3, s. 177–178.

83. Stenius, Kerstin. Islands monopol säljer sin alkoholproduktion. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 3, s. 179.

84. Tigerstedt, Christoffer. Alkoholipolitiiken inför en omrubricering. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 1, s. 39–40.

85. Tigerstedt, Christoffer. Uusi alkoholilaki heijastaa Suomen EY-kuuliaisuutta. Helsingin Sanomat, yliö. 14.10.1992.

86. Tuominen, Tauno A. Alkoholipolitiikkako uusiksi? Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 60–61.

87. Turunen, Eila. Oy Alko Ab:n asemasta hallinnossa. Hallinto-oikeuden tutkielma. Espoo: Tu-

runen, Eila, 1992. 52 s.

88. Valtioneuvoston kertomus eduskunnalle päihdeolojen kehityksestä vuonna 1991. Helsinki: Valtioneuvosto, 1992. 37 + 42 s. ISSN 0786-1745

89. Warsell, Leena. Kanadassa ei haluta viinejä maitokauppaan (Norman Giesbrecht haastateltavana). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 62–65.

90. Virtanen, Matti. EY-neuvotteluihin yhteis-pohjoismaisin tavoittein (Heikki Koski haastateltavana). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 422–424.

91. Virtanen, Matti. EY:n syliin kuin kypsä omena? (Klaus Mäkelä haastateltavana). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 363–365.

92. Österberg, Esa. Effects of alcohol control measures on alcohol consumption. *The International Journal of the Addictions*, 1992. Vol. 27, no. 2, p. 209–225.

93. Österberg, Esa. Monopolkonferensen i Toronto. *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 6, s. 349–350.

94. Österberg, Esa. Toronton monopolikokous. *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 428–430.

95. Österberg, Esa. Viinit elintarvikeliikkeisiin Länsi-Virginiassa ja Iowassa. *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 112–116.

96. Österberg, Esa. Vin i livsmedelshandeln i West Virginia och Iowa. *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 4, s. 216–219.

97. Österberg, Esa. Väestön mielipiteitä alkoholijuomien mainonnasta. *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 179–181.

98. Österberg, Esa. Väestön suhtautuminen viinien myyntiin elintarvikeliikkeissä (Public attitudes towards sales of wines in grocer's shops. English summary). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 252–263.

ALKOHOLITALOUS ECONOMICS OF ALCOHOL

99. Alkoholiverotustustyöryhmän muistio. Helsinki: Valtiovarainministeriö. Tulo- ja menoarvio-osasto, 1992. 54 s. ISBN 951-47-6212-6

100. Alko Ltd Annual Report 1991. Helsinki: Alko, 1992. 40 p. ISSN 0356-6706

101. Oy Alko Ab årsberättelse 1991. Helsingfors: Alko, 1992. 40 s. ISSN 0356-6706

102. Alkon vuosikertomus 1991. Helsinki: Alko, 1992. 40 s. ISSN 0356-6706

103. Artimo, Ragnhild. Alkos export: "Vad då för depression?" *Forum*, 1992. No. 11, s. 8–9.

104. Hentilä, Jorma. Valtionyhtiöiden tulevai-

suudesta. *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 149–150.

105. Hildén, Riitta. EY kyseenalaistaa Alkon monopolit. *Vitriini*, 1992. Vol. 64, no. 3, s. 4–5.

106. Horverak, Øyvind; Österberg, Esa. The prices of alcoholic beverages in the Nordic countries. *British Journal of Addiction*, 1992. Vol. 87, no. 10, p. 1393–1408.

107. Jaatinen, Marjatta. Karjala lähtee evakoon. *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 431–432.

108. Kettunen, Pertti. Voiko Alkon vaikutusta mitata? *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 107–111.

109. Lahtinen, Risto. Asiakaspalvelu Oy Alko Ab:n Helsingin piirin myymälöissä. Markkinointi-instituutin materiaalitointojen johtamisen koulutusohjelman diplomityö. Helsinki: Markkinointi-instituutti, 1992. 62 s. (mon.).

110. Paaso, Kari. Olen hämmennyksissä. *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 125–127.

111. Pellikka, Iina. Alkon vienti- ja tuontitoiminta. Tornio: Tornion liiketalouden ja tietotekniikan instituutti, 1992. 9 s.

112. Rosenberg, Thomas; Virtanen, Matti. Vad supen kostar – och vad den inbringar (Veikko Kasurinen intervjuas). *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 3, s. 170–172.

113. Roslin, Bertil. Ett företags sociala ansvar. *Ekonomiska samfundets tidskrift*, 1992. No. 1, s. 43–46.

114. Simpura, Jussi. Vad kostar supen? (En recension av: Veikko Kasurinen: Yrityksen yhteiskunnallisen laskentatoimen mittaamiskokeilu – sovellus alkoholitalouteen Suomessa. Diss., Acta Universitatis Tamperensis, ser. A vol. 318, Tampere). *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 3, s. 173–174.

115. Snellman, Jouni. EY-komissio ottanee lähi- viikkoina kantaa alkoholimonopoliimme. *Vitriini*, 1992. Vol. 64, no. 6, s. 11–12.

116. Sulkunen, Pekka. Kansalliset rajat pienentävät alkoholipolitiikassa. Kansanterveydellinen verotus nostaa alkoholin hintaa Euroopassa. Aamulehti, alakerta. 1.3.1992.

RAVINTOLATALOUS, ANNISKELU RESTAURANT ECONOMICS, ON-PREMISE RETAILING

117. Anniskeluohjekokoelma: tarkistettu uusintapainos 1.1.1992. Helsinki: Alko, 1992. 24 s.

118. Anniskeluravintolat 1.1.1992. Helsinki: Alko, 1992. 94 s.

119. Hakala, Juhani. EY:n vaikutuksia ravintoloita koskevaan alkoholilainsäädäntöön liioitel-

laan. Metos-utiset, 1992. No. 2, s. 8–9.

120. Hakala, Juhani. Nainen, mies ja ravintola. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 182–183.

121. Hakala, Juhani. Hintatasot selittävät Suomen ja Ruotsin eroja. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 52–55.

122. Hakala, Juhani. Tietoja vuoden 1991 anniskelutoiminnasta. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 130–137.

123. Hautamäki, Tiina. Kannat vaan tuoppia pöytään: käsityksiä naistarjoilijan työstä. Pro gradu. Tampere: Tampereen yliopisto, sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos, 1992. 68 s. (mon.).

124. Hirn, Sven. Kalastajatorpan varhainen charmi. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 184–187.

125. Kaitosaari, Tanja; Schauman, Susanna. Alkon rooli majoitus- ja ravitsemisalalla: Matkailuopiston tutkielma. Porvoo: Porvoon matkailualan oppilaitos, 1992. 32 s. (mon.).

126. MEKin EC-työryhmän kolmas väliraportti 9.10.1992. Helsinki: Matkailun edistämiskeskus, EC-työryhmä, 1992. 31 s. ISBN 951-47-6614-8

127. Mäkinen, Aarne U. Anniskeluhintojen anatomia. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 411–414.

128. Ohjeita keskioluen anniskelupaikoille: tarkistettu uusintapainos 1.1.1992 – anvisningar för mellanölsserveringar: ny reviderad upplaga 1. 1. 1992. Helsinki: Alko, 1992. 12 s.

129. Palonperä, Martti. EY ja Suomen Marabises. Vitriini, 1992. Vol. 64, no. 2, s. 33–37.

130. Palonperä, Martti. Alan rakennemuutos 80-luvulla. Vitriini, 1992. Vol. 64, no. 1, s. 35–40.

131. Salomaa, Jukka. Hinta- ja tulotaso sekä ravintoloiden määrä eivät selitä Suomen ja Ruotsin kulutustasoeroja. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 55–59.

ALKOHOLIJUOMIEN KÄYTTÖ, KULUTUS JA HAITAT ALCOHOL USE, CONSUMPTION AND DAMAGE

132. Ahlström, Salme; Österberg, Esa. ICAA koontui Glasgow'ssa. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 426–428.

133. Ahlström, Salme; Österberg, Esa. ICAA:s möte i Glasgow. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 5, s. 293–294.

134. Aho, Sirkka-Liisa; Paloheimo, Jouko. Helsingin aikuisväestön terveystietäytyminen 10 vuoden ajalta. Helsinki: Helsingin kaupunki, terveysvirasto, 1992. 27 s. ISBN 951-772-233-8

135. Alkoholijuomien kulutus- ja haittatietoja lääneittäin. Helsinki: Alko, 1992. 15 s.

136. Alkoholijuomien kulutus vuonna 1991. Helsinki: Alko, Alkoholipoliittinen suunnittelu ja tiedotus, 1992. 8 s.

137. Alkoholitietoja Pohjoismaista: kesäkuu 1992. Helsinki: Alko, Alkoholipoliittinen suunnittelu ja tiedotus, 1992. 6 s.

138. Alkoholitilastollinen vuosikirja 1991 – Alkoholstatistisk årsbok 1991 – Alcohol Statistical Yearbook 1991. Helsinki: Alko, 1992. 107 s. ISSN 0783-1374

139. Blom, Anders (toim.). Suomalaisen juomattavan "salaisuus": Puheenvuoroja suomalaisesta elämäntavasta. (Turku): Marli Oy, 1992. 133 s. ISBN 952-90-3885-2

140. Halonen, Ilkka. Weckrothin seitsemän minää (Kirjallisuusarvostelu: Klaus Weckroth. X voi olla kuka tahansa. Helsinki: Hanki ja jää, 1992). Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 141–142.

141. Hyssälä, Liisa; Rautava, Päivi; Sillanpää, Matti; Tuominen, Juhani. Changes in the smoking and drinking habits of future fathers from the onset of wife's pregnancy. P. 1–12. In: Liisa Hyssälä. Health behaviour of a young family's father (diss.). University of Turku. Department of Public Health. National Agency for Welfare and Health. Research Reports 18/1992. Helsinki: VAPK-Publishing, 1992.

142. Hyssälä, Liisa; Rautava, Päivi; Sillanpää, Matti; Tuominen, Juhani. Changes in the smoking and drinking habits of future fathers from the onset of their wives' pregnancies. Journal of Advanced Nursing, 1992. Vol. 17, no. 7, p. 849–854.

143. Juomatapatutkimus 1992: kyselylomakkeet – Alkoholvaneundersökningen 1992 – Study of Finnish drinking habits 1992. Helsinki: Alkoholitutkimussäätiö, 1992. 32 s.

144. Jylhä, Risto. Uusi keskiluokka juo mielellään. Yliopisto, 1992. Vol. 40, no. 15, s. 17–20.

145. Kaprio, Jaakko; Viken, Richard; Koskenvuo, Markku; Romanov, Kalle; Rose, Richard. Consistency and change in patterns of social drinking: A 6-year follow-up of the Finnish twin cohort. Alcoholism: Clinical and Experimental Research, 1992. Vol. 16, no. 2, p. 234–240.

146. Karisto, Antti; Prättälä, Ritva; Berg, Mari-Anna. Hyvät, pahat ja rumat? Epäterveellisten elintapojen kasautumisesta. S. 121–139. Teoksessa: Antti Karisto; Eero Lahelma; Ossi Rahkonen (toim.). Terveys sosiologia. WSOY, 1992. 256 s. ISBN 951-017520-X

147. Kiianmaa, Kalervo. Äärimmäisen nautinnon alue. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 123–124.

148. Kuntakohtaiset tilastot 1991: maaliskuu 1992. Helsinki: Alko, Taloudellinen tutkimus ja

suunnittelu, 1992. 74 s.

149. Mashaïre, Percy. Zimbabwen samea ja kirkas. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 188–192.

150. Mattila, Juhani; Kiviranta, Pekka. Paniikki ja alkoholi. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 342–347.

151. Poikolainen, Kari; Näyhä, Simo; Hassi, Juhani. Alcohol consumption among male reindeer herders of Lappish and Finnish origin. Social Science & Medicine, 1992. Vol. 35, no. 5, p. 735–738.

152. Prättälä, Ritva; Berg, Mari-Anna; Leino, Päivi; Puska, Pekka. Raskas työ – raskaat tavat: Suomalaismiesten elintavat eri ammattiryhmissä 1978–1990. LEL-työeläkekassan julkaisuja 20. Helsinki: LEL-työeläkekassa, 1992. 42 s. ISSN 0357-1718

153. Pullat, Raimo. Östersjöländernas sociala problem. Recension av: Jussi Simpura; Christoffer Tigerstedt (eds.). Social problems around the Baltic Sea. Report from the Baltica Study. NAD Publication No. 21. Helsinki 1991, 208 p. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 4, s. 227–229.

154. Salomaa, Jukka. Alkoholijuomien kulutus-rakenne ja sitä selittävät tekijät 1980-luvun lopulla. Tutkimuslause 20. Helsinki: Alko, Alkoholipoliittinen suunnittelu ja tiedotus, 1992. 31 s. ISBN 951-8913-52-8

155. Simpura, Jussi. Alkoholen som socialt problem i ett föränderligt Europa. Baltica-projektet har kommit igång. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 4, s. 210–215.

156. Simpura, Jussi. Alkoholiongelmat sosiaalisina ongelmina muuttuvassa Euroopassa. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 151–158.

157. Simpura, Jussi. Amerikanerna och alkoholen (Recension av: Walter B. Clark; Michael E. Hilton. Alcohol in America. Drinking Practices and Problems. New York: State University of New York Press, 1991). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 1, s. 41–42.

158. Simpura, Jussi. Amerikkalaisten juomatavoista artikkelikoelma (Kirjallisuusarvostelu teoksesta: Walter B. Clark; Michael E. Hilton [eds.]. Alcohol in America. Albany, N. Y.: State University of New York Press, 1991). Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 67–68.

159. Simpura, Jussi. Drinkkejä ja raittiutta. Etiketti, 1992. Vol. 28, no. 1, s. 13–14.

160. Simpura, Jussi. EY-Eurooppa – maailman janoisin maankolkka. Työterveyslääkäri, 1992. Vol. 10, no. 2, s. 10–15.

161. Simpura, Jussi. Social problems in an overpriced welfare state at the edge of Europe. P. 171–192. In: Jussi Simpura; Christoffer Tigerstedt

(eds.). Social problems around the Baltic Sea. NAD-publication no. 21. Helsinki: Nordic Council for Alcohol and Drug Research, 1992.

162. Simpura, Jussi. Viinimaa keskellä Eurooppaa: sveitsiläisten juomatavoista. Etiketti, 1992. Vol. 28, no. 3, s. 24.

163. Simpura, Jussi. A book review (Walter B. Clark; Michael E. Hilton. Alcohol in America. Albany, NY: State University of New York Press, 1991). Contemporary Drug Problems, 1991. Vol. 18, no. 4, p. 717–720.

164. Simpura, Jussi; Poikolainen, Kari. Lebensereignisse und Veränderung des Trinkverhaltens. Drogalkohol, 1992. Vol. 16, no. 16, p. 33–41.

165. Simpura, Jussi; Tigerstedt, Christoffer (eds.). Social problems around the Baltic Sea: Report from the Baltica Study. Helsinki: Nordic Council for Alcohol and Drug Research (NAD), 1992. 208 p. ISBN 951-47-6091-3

166. Simpura, Jussi; Tigerstedt, Christoffer. Theoretical perspective and historical context: Introduction to a comparative study. P. 7–22. In: Jussi Simpura; Christoffer Tigerstedt (eds.). Social problems around the Baltic Sea. NAD-publication no. 21. Helsinki: Nordic Council for Alcohol and Drug Research, 1992.

167. Simpura, Jussi; Tigerstedt, Christoffer. Social problems, their prevalence and perception: a conclusion. P. 193–203. In: Jussi Simpura; Christoffer Tigerstedt (eds.). Social problems around the Baltic Sea. NAD-publication no. 21. Helsinki: Nordic Council for Alcohol and Drug Research, 1992.

168. Sjöberg, Lennart. Alkoholin vaarat – sellaisiksi koetut ja todelliset (Alcohol risks, perceived and real. English summary). Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 270–284.

169. Sulkunen, Pekka. The European new middle class: individuality and tribalism in mass society. Aldershot: Avebury, 1992. 183 p.

170. Sulkunen, Pekka. La fin des grands projets. La politique sociale et les problèmes de l'alcoolisme dans la société postmoderne. Alcoologie Plurielle, 1992. No. 19, p. 9–13.

171. Sutinen, Virve. Miehet ja lapset ensin! (Marja Holmila haastateltavana). Teatterilehti, 1992. Vol. 46, no. 1, s. 22–23.

172. Tigerstedt, Christoffer. Plocka isär, plocka fram, plocka ihop. Alkohol som särtema i självbiografier. S. 307–326. I boken: J. P. Roos; Christoffer Tigerstedt; Anni Vilkkö (red.). Självbiografi, kultur, liv. Levnadshistoriska studier inom human- och samhällsvetenskap. Stockholm: Brutus Östlings Bokförlag Symposion, 1992.

173. Yhteenveto alkoholin haittatilastoista vuonna 1990. Helsinki: Alko, 1992. 5 s.: kuv. +

taul.

174. Yhteenveto alkoholin haittatilastoista vuonna 1991. Helsinki: Alko, Alkoholipoliittinen suunnittelu ja tiedotus, 1992. 5 s.: kuv. + taul.

175. Österberg, Esa. Kettil Bruun Societyn 18. kesäkokous Torontossa. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 293–294.

176. Österberg, Esa. Pohjoismaiden onnettomuustutkijain seminaari Toftassa. Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 65–67.

177. Österberg, Esa; Stenius, Kerstin. Kettil Bruun Societys möte i Toronto. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 4, s. 231–232.

NUORET JA ALKOHOLI YOUNG PEOPLE AND ALCOHOL

178. Hallman, Maria; Kannas, Lasse; Tynjälä, Jorma. Tupakka, tuoppi ja elämisen terveystyyli: tutkimus 11–16-vuotiaiden tupakoinnista ja alkoholin käytöstä: WHO-koululaistutkimus (HBSC-study – health behaviour in school aged children). Helsinki: Sosiaali- ja terveyshallitus; Jyväskylän yliopisto, 1992. 112 s. ISBN 951-47-6106-5

179. Isohanni, Matti; Oja, Hannu; Moilanen, Irma; Rantakallio, Paula; Koironen, Markku. The relation between teenage smoking and drinking, with special reference to non-standard family background. Scandinavian Journal of Social Medicine, 1992. Vol. 21, no. 1, p. 24–30.

180. Lähteenmaa, Jaana; Siurala, Lasse (eds.). Youth and change. Helsinki: Tilastokeskus, 1992. 129 p. ISBN 951-47-5390-9

181. Nyström, Mikael. Positive and negative consequences of alcohol drinking among young university students in Finland. British Journal of Addiction, 1992. Vol. 87, no. 5, p. 715–722.

182. Nyström, Mikael. Alkoholvanor hos unga högskolestuderande från Helsingfors. Finska Läkaresällskapet handlingar, 1992. Vol. 152, no. 4, s. 228–233.

183. Nyström, Mikael; Peräsalo, Juhani; Salaspuro, Mikko. Carbohydrate-deficient transferrin (CDT) in serum as a possible indicator of heavy drinking in young university students. Alcoholism: Clinical and Experimental Research, 1992. Vol. 16, no. 1, p. 93–97.

184. Rahkonen, Ossi; Ahlström, Salme; Karvonen, Sakari. Nuorten alkoholin käyttö, terveydentila ja elämäntyylin kuluttavuus (Drinking, health and a strenuous lifestyle among young people. English summary). Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 169–178.

185. Rimpelä, A.; Rimpelä, M.; Ahlström, S.; Karvonen, S. Rauch- und Trinkgewohnheiten der

Jugendlichen in Finnland von 1977 bis 1987. S. 88–98. In: Proceedings of the ICAA's 35th International Institute on the Prevention and Treatment of Alcoholism, 1992.

186. Sarkkinen, Mirja. Nuorten alkoholinkäyttö myös aikuisten vastuulla. Terveys, 1990. Vol. 54, no. 6, s. 250–253.

187. Takala, Mikko. Kouluallergia: yksilön ja yhteiskunnan ongelma. Acta Universitatis Tamperensis, ser. A, vol. 335. Tampere: Tampereen yliopisto, 1992. 191 s. ISSN 0496-7909

NAISET JA ALKOHOLI WOMEN AND ALCOHOL

188. Autti-Rämö, I.; Gaily, E.; Granström, M.-L. Dysmorphic features in offspring of alcoholic mothers. Archives of Disease in Childhood, 1992. Vol. 67, p. 712–716.

189. Autti-Rämö, I.; Korkman, M.; Hilakivi-Clarke, L.; Lehtonen, M.; Halmesmäki, E.; Granström, M.-L. Mental development of 2-year-old children exposed to alcohol in utero. Journal of Pediatrics, 1992. Vol. 120, no. 5, p. 740–746.

190. Erickson, Patricia. Book review: Elina Haavio-Mannila (ed.). Women, alcohol and drugs in the Nordic countries. Helsinki: Nordic Council for Alcohol and Drug Research, 1989. 212 p. Journal of Studies on Alcohol, 1991. Vol. 52, no. 4, p. 380–381.

191. Haavio-Mannila, Elina. Impact of co-workers on female alcohol use. Contemporary Drug Problems, 1991. Vol. 18, no. 4, p. 597–627.

192. Holmila, Marja. Kulkurin valssi on miesten tanssi: naiset alkoholin suurkuluttajina. Helsinki: VAPK-kustannus: Alkoholipoliittinen tutkimuslaitos, 1992. 126 s. ISBN 951-37-0949-3

193. Holmila, Marja. Runsas juominen naisten poikkeavana käyttäytymisenä (Heavy drinking as deviant behavior in women. English summary). Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 95–106.

194. Holmila, Marja. Social control experienced by heavily drinking women. Contemporary Drug Problems, 1991. Vol. 18, no. 4, p. 547–571.

195. Paakkanen, Pirjo. Könens dubbla medborgarskap och alkoholen (The gender-related double citizenship and alcohol. English summary). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 3, s. 131–144.

196. Paakkanen, Pirjo. Sukupuolen mukainen kaksoiskansalaisuus ja alkoholi (The gender-related double citizenship and alcohol. English summary). Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 237–251.

197. Poikolainen, Kari. Abstain from poisoning

your unborn child. *British Journal of Addiction*, 1991. Vol. 86, no. 9, p. 1060–1061.

198. Seppä, Kaija; Koivula, Timo; Sillanaukee, Pekka. Drinking habits and detection of heavy drinking among middle-aged women. *British Journal of Addiction*, 1992. Vol. 87, no. 12, p. 1703–1709.

199. Seppä, Kaija; Mäkelä, Rauno; Sillanaukee, Pekka. Psyykenlääkkeiden liittyminen naisten alkoholinkäyttöön. *Suomen lääkärilehti*, 1992. Vol. 47, no. 30, s. 2807–2809.

200. Seppä, Kaija; Sillanaukee, Pekka. Alkoholien suurkulutus keski-ikäisillä naisilla (Heavy drinking among middle-aged women. English summary). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 6, s. 394–399.

201. Simonen, Leila. Ruumis, yhteiskunta ja viina. Naisnäkökulma alkoholipolitiikkaan. *Tiimi*, 1992. No. 6, s. 4–7.

ALKOHOLISMI ALCOHOLISM

202. Aikuisväestön päihdehaittojen ehkäisyprojekti 1990–1991: loppuraportti. (Jyväskylä): Keski-Suomen lääninhallitus, 1992. 48 s.

203. A-klinikkatoimen tilasto vuodelta 1991. Helsinki: A-klinikkasäätiö, 1992. 32 s.

204. Alanko, Timo; Poikolainen, Kari. A statistical approach to an alcoholic drinking history. *British Journal of Addiction*, 1992. Vol. 87, no. 1, p. 755–766.

205. Arminen, Ilkka. Anonyma alkoholisters symboliska fylla. S. 327–347. I boken: J. P. Roos; Christoffer Tigerstedt; Anni Vilkkö. Självbiografi, kultur, liv. Stockholm: Symposion, 1992.

206. Erikoinen, Keijo; Lammi, Riitta. Lev hårt – dö ung? En fallstudie om social utslagning och dödlighet bland utkomststödstagare. Helsingfors: Svenska social- och kommunalhögskolan, 1992. 69 s. ISBN 951-45-6094-9

207. Haavisto, Kari Tapio. Vuori-ryhmä: näköala AA-toimintaan Suomessa. Pro gradu. Helsinki: Helsingin yliopisto, 1992. 87 s. (mon.).

208. Haavisto, Kari; Koskela, Kalervo. AA-ryhmät ja AA-palaverit Suomessa (AA groups and meetings in Finland. English summary). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 318–327.

209. Heiskanen, Tarja. Kun elämän peilit myskistyvät (Tommy Hellsten haastateltavana). *Mielenterveys*, 1992. No. 1, s. 24–27.

210. Hemánus, Pertti. Puuttuu pullojen kilinä (Kirjallisuusarvostelu teoksesta: Harjula, Raimo. Kiihdytysajo. Helsinki: Kirjapaja, 1990). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 208–209.

211. Hentilä, Jorma. Minkä taakseen jättää, sen edestään löytää. *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 235–236.

212. Holmberg, Nils. Identifikationsprocesser och behandling av alkoholproblem (lic.arbete). Helsingfors: Helsingfors universitet, 1992. 259 s.

213. Hunt, Geoffrey; Klingemann, Harald; Takala, Jukka-Pekka. Introduction. P. 1–8. In: Harald Klingemann; Jukka-Pekka Takala; Geoffrey Hunt (eds.). *Cure, care or control: alcoholism treatment in sixteen countries*. Albany: State University of New York Press, 1992.

214. Hyttinen, Markku. Vähemmän byrokratiaa ja ihmisarvo kunniaan. *Sosiaaliturva*, 1992. Vol. 80, no. 8, s. 16–18.

215. Itsemurhan voi ehkäistä: itsemurhien ehkäisyn tavoite- ja toimintaohjelma. Helsinki: Sosiaali- ja terveyshallitus, 1992. 52 s. ISBN 951-47-5755-6

216. Kaukonen, Olavi. Kiintopisteitä arjessa: raportti päihdehuollon päivätoimintakeskuksista 1990. Helsinki: Sosiaali- ja terveyshallitus, 1992. 115 s. ISBN 951-47-5750-5

217. Kaukonen, Olavi. Rahapula leikkaa päihdehuollon laitostuntoutusta. *Kanava*, 1992. No. 3, s. 13–15.

218. Kaukonen, Olavi. Asiakkaan oikeuksia vahvistettava päihdehuollossa. *Dialogi*, 1992. No. 1, s. 22–23.

219. Kempas, Marjaana. Asiakkaan asema ja oikeudet päihdehuollossa. *Uusi kriminaalihuolto*, 1992. Vol. 9, no. 1, s. 17–21.

220. Klingemann, Harald; Takala, Jukka-Pekka; Hunt, Geoffrey (eds.). *Cure, care or control: alcoholism treatment in sixteen countries*. Albany: State University of New York Press, 1992. ISBN 0-7914-1060-9

221. Kopomaa, Timo. Sosiaalisuuhkusta soppaa ja saippuaa. *Dialogi*, 1992. No. 4, s. 69.

222. Koski-Jännes, Anja. Alcohol addiction and self-regulation: a controlled trial of a relapse prevention program for Finnish inpatient alcoholics (diss.). Helsinki: The Finnish Foundation for Alcohol Studies, 1992. 198 p. ISBN 951-9192-53-0

223. Koski-Jännes, Anja. A book review (Broadening the base of treatment for alcohol problems. Washington, DC: National Academy Press, 1990. 629 p.). *Contemporary Drug Problems*, 1992. Vol. 19, no. 2, p. 387–390.

224. Kuokkanen, Martti; Kallio, Tarja; Sinnemäki, Tarja. Maunulan mielenterveys- ja päihdeprojekti. *Suomen lääkärilehti*, 1992. Vol. 47, no. 12, s. 1161–1164.

225. Lehto, Juhani; Nuorvala, Yrjö. Päihdehuolto lamasyksynä 1991. *Sosiaaliturva*, 1992. Vol. 80, no. 8, s. 10–12.

226. Mäkelä, Klaus. AA oma-apuliikkeenä ja 12 askeleen ammattihoito (Professional 12 step treatment and AA as a social movement. English summary). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 81–94.

227. Mäkelä, Klaus. AA:n 12 askeleen ohjelma ja muut kuin alkoholiin liittyvät elämänongelmat (The 12 steps of AA and problems other than alcohol. English summary). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 159–168.

228. Mäkelä, Klaus. AA:s tolv steg och allmänna livsproblem (The 12 steps of AA and problems other than alcohol. English summary). *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 5, s. 240–249.

229. Mäkelä, Klaus. AA som självhjälpsrörelse och professionell 12-stegsvård (Professional 12 step treatment and AA as a social movement. English summary). *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 4, s. 185–197.

230. Mäkelä, Klaus. The lay treatment community. Alcoholics anonymous and the new self-help movement. P. 345–366. In: James Langenbucher et al. (eds.). *Annual Review of Addictions Research and Treatment 2*. New York: Pergamon Press, 1992.

231. Mäkelä, Rauno. A-klinikan hoitokeinot. *Suomen lääkärilehti*, 1992. Vol. 47, no. 3, s. 165–169.

232. Mäki, Jukka. Päihdekuntoutuksen näköalat lamasyksynä 1992. Palvelurakennetta kehittämällä nousuun, tehokkaampiin tuloksiin, taloudellisemmin, varhemmin. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveyspalveluasasto, 1992. 64 s. ISSN 0787-9350

233. Nuorvala, Yrjö; Lehto, Juhani. Päihdetapaustlaskenta vuonna 1991 (Assessment of intoxicant-related cases in 1991. English summary). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 264–269.

234. Ovaska, Irma. Seurannan odottamaton seuraus: Järvenpään sosiaalisairaalan asiakkaiden selviytyminen hoidon jälkeen v. 1988–89. Järvenpää: Järvenpään sosiaalisairaala, 1992. 29 s. ISBN 951-9420-30-4

235. Roine, Risto; Nyström, Mikael; Salaspuro, Mikko. Behandlingsforskning i Finland. *Socialmedicinsk tidskrift*, 1992. Vol. 69, no. 8, s. 386–389.

236. Rosenqvist, Pia. Skapad av AA:s revben. Tolvstegsrörelsen Al-Anon (From the rib of AA – The 12 step movement Al-Anon. English summary). *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 5, s. 250–260.

237. Rosenqvist, Pia; Kurube, Noriko. Dissolving the Swedish alcohol-treatment system. P. 65–86. In: Harald Klingemann et al. *Cure, care or control: alcoholism treatment in sixteen countries*. Albany: State University of New York Press, 1992.

238. Räsänen, Sakari. Suomalainen alkoholisti. *HS-kuukausiliite*, 1992. No. 6, s. 34–41.

239. Saarnio, Pekka. Measuring the learning potential of abstinent alcoholics. *Drug and Alcohol Dependence*, 1992. Vol. 30, no. 2, p. 199–207.

240. Salaspuro, Mikko. Nutritional status of alcoholics from different social groups. P. 65–74. In: Ronald R. Watson; Bernard Watzl (eds.). *Nutrition and alcohol*. Boca Raton: CRC Press, 1992.

241. Seppä, K.; Sillanaukee, P. High red cell distribution width in alcoholics: Not due to liver disease (3). *Journal of the American Medical Association*, 1992. Vol. 268, no. 11, p. 1413.

242. Seppä, Kaija; Sillanaukee, Pekka; Koivula, Timo. Abnormalities of hematologic parameters in heavy drinkers and alcoholics. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 1, p. 117–121.

243. Siirilä, Jouko. Toivontuvalta toivoa päihde-ongelmien hoitoon ja työttömyyteen. *Sosiaaliturva*, 1992. Vol. 80, no. 21, s. 8–9.

244. Sillanaukee, Pekka. Hemoglobiin-acetaldehyd adducts: determination and use as a biological marker of alcohol abuse (diss.). Tampere: University of Tampere, 1992. 65 p. ISBN 951-44-3189-8

245. Sillanaukee, Pekka; Seppä, Kaija; Koivula, Timo; Israel, Yedy; Niemelä, Onni. Acetaldehyd-modified hemoglobin as a marker of alcohol consumption: Comparison of two new methods. *The Journal of Laboratory and Clinical Medicine*, 1992. Vol. 120, no. 1, p. 42–47.

246. Stenius, Kerstin. Talouden kriisi ja päihdehuolto (Lasse Murto haastateltavana). *Alkoholipolitiikka*, 1992. Vol. 57, no. 3, s. 202–204.

247. Stenius, Kerstin. Missbrukarvården och marknadsanpassningen (Gunnar Ågren intervjuas). *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 4, s. 219–222.

248. Stenius, Kerstin. Krisen och missbrukarvården (Lasse Murto intervjuas). *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 3, s. 166–169.

249. Suokas, Antti. Brief intervention of heavy drinking in primary health care: Hämeenlinna study (diss.). Helsinki: University of Helsinki. Research and treatment unit for alcohol diseases, 1992. 122 p. ISBN 952-90-4311-2

250. Takala, J. P. Alcool e controllo sociale dal 1950 al 1980: "l'alcoolismo" come obiettivo e strumento di disciplina in due paesi rurali. P. 69–77. Dal volume: Andrea Rolli; Amedeo Cottino. *Le culture dell'alcool. Sociologia del bere quotidiano tra teoria e intervento*. Milano: Francoangeli, 1992.

251. Takala, Jukka-Pekka; Klingemann, Harald; Hunt, Geoffrey. Afterword: common directions and remaining divergences. P. 285–304. In:

Harald Klingemann; Jukka-Pekka Takala; Geoffrey Hunt (eds.). *Cure, care or control. Alcoholism treatment in sixteen countries*. Albany: State University of New York Press, 1992.

252. Tanninen, Timo. Suomalaiset toimeentulotukiasiakkaat Pohjoismaiden huono-osaisimpia. *Sosiaaliturva*, 1992. Vol. 80, no. 8, s. 19–24.

253. Taskinen, Mailis. Päihdepotilaasta terveysasiakas: Pirkanmaan sairaanhoitopiirin päihdehuollollisen koulutuksen tarvekartoitus ja koulutussuunnittelu. Helsinki: A-klinikkasäätiö, 1992. 91 s. ISBN 951-95991-5-0

254. Weckroth, Klaus. Auttajien professionaalinen juoppo (Kirja-arvostelu. Juhani Lehto: Juoppojen professionaalinen auttaminen. Sosiaali- ja terveyshallitus, tutkimuksia 1/1991. Valtion painatuskeskus, Helsinki, 1991. 232 s.). *Sosiologia*, 1991. Vol. 28, no. 2, s. 117–118.

ASUNNOTTOMUUS HOMELESSNESS

255. Ellisaari, Jaakko. Asunnottomuuden korjaamisen strategiat on pantava uusiksi. *Sosiaalinen aikakauskirja*, 1992. Vol. 86, no. 3, s. 20–26.

256. Granfelt, Riitta. Asuntolan naisen elämää. Helsinki: Helsingin yliopisto, Sosiaalipoliittikan laitos, 1992. 143 s. ISBN 951-45-6018-3

257. Granfelt, Riitta. Asuntolan naisen elämää. *Sosiaaliturva*, 1992. Vol. 80, no. 11, s. 16–18.

258. Juhila, Kirsi. Bottom-of-the-barrel housing markets. Discourse analysis of the practices of the municipal housing and social authorities. P. 183–193. In: Margaretha Järvinen; Christoffer Tigerstedt (eds.). *Hemlöshet i Norden*. Helsingfors: Nordiska nämnden för alkohol- och drogforskning, 1992.

259. Järvinen, Margaretha. Hemlöshetsforskning i Norden. S. 9–74. I boken: Margaretha Järvinen; Christoffer Tigerstedt (red.). *Hemlöshet i Norden*. Helsingfors: Nordiska nämnden för alkohol- och drogforskning, 1992.

260. Järvinen, Margaretha; Tigerstedt, Christoffer (red.). *Hemlöshet i Norden*. Helsingfors: Nordiska nämnden för alkohol- och drogforskning (NAD), 1992. 236 s. ISBN 951-47-6814-0

261. Kaukonen, Olavi. Pohjolan asunnottomuuden kova ydin. *Dialogi*, 1992. No. 2, s. 26–27.

262. Kuivajärvi, Kirsti. Sakoista vankilaan: tutkimus sakkovangeista ja muuntorangaistusjärjestelmästä. Oikeusministeriön vankeinhoito-osaston julkaisuja 1, 1992. Helsinki: Oikeusministeriö, vankeinhoito-osasto, 1992. 226 s. ISBN 951-47-5924-9

263. Kylmälä, Jouni. Hemlösa alkoholister i ut-

kanten av socialpolitiken. S. 221–233. I boken: Margaretha Järvinen; Christoffer Tigerstedt (red.). *Hemlöshet i Norden*. Helsingfors: Nordiska nämnden för alkohol- och drogforskning, 1992.

264. Kylmälä, Jouni; Murto, Lasse; Sulkunen, Pekka. Asunnottomuus ei poistunut 1991. *Sosiaaliturva*, 1992. Vol. 80, no. 11, s. 4–12.

265. Lång, K. J. Oikeus asuntoon perusoikeutena. *Sosiaalinen aikakauskirja*, 1992. Vol. 86, no. 3, s. 8–11.

266. Moilanen, Merja. Valkeakosken yhteisökodissa tavoitteena uudenlainen elämäntapa. *Sosiaaliturva*, 1992. Vol. 80, no. 8, s. 4–7.

PERHEONGELMAT FAMILY PROBLEMS

267. Aikuisten ja lasten kokemuksia perhehoidosta sosiaalisairaalassa. Järvenpää: Järvenpään sosiaalisairaala, 1992. 97 s. ISBN 951-9420-29-0

268. Hemánus, Pertti. Johdatusta suomalaisen miehen juoppouteen. *Alkoholipoliittikka*, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 48–50.

269. Johansson, Sari; Kokkonen, Sari. Alkoholiperheen lapsi lastensuojelun sosiaalityössä. Helsinki: A-klinikkasäätiö, 1992. 78 s. ISSN 0786-9304

270. Holmila, Marja. La familia e l'alcool. Una rassegna delle ricerche. P. 48–62. Dal volume: Andrea Rolli; Amedeo Cottino. *Le culture dell'alcool. Sociologia del bere quotidiano tra teoria e intervento*. Milano: Francoangeli s.r.l., 1992.

271. Holmila, Marja; Rosenqvist, Pia (eds.). Editor's introduction. Alcohol, family and significant others – informal influences on drinking. *Contemporary Drug Problems*, 1991. Vol. 18, no. 4, p. 537–546.

272. Korhonen, Liisa. Levoton vanhuus: raportti iäkkäiden pariskuntien keskinäisestä väkivallasta. Helsinki: Ensi- ja turvakotien liitto, 1992. 29 s.

273. Koski-Jännes, Anja. The role of children in the recovery of alcoholic clients. *Contemporary Drug Problems*, 1991. Vol. 18, no. 4, p. 629–643.

274. McConnell, Patty. Matka vapauteen: alkoholiperheen aikuisen lapsen työkirja (Alkuteos: A workbook for healing: adult children of alcoholics. Kääntänyt ja Suomen oloihin sovittanut Ari Saarto). Helsinki: A-klinikkasäätiö: VAPK-kustannus, 1992. 150 s. ISBN 951-37-0807-1

275. Rosenqvist, Pia. AA, Al-anon and gender. *Contemporary Drug Problems*, 1991. Vol. 18, no. 4, p. 687–705.

276. Kirsi, Tapio. Vastuu ihmisestä työyhteisössä -projektin vaikutukset ja vastaanotto (The outcomes and reception of the "Responsibility for a fellow worker" programme. English summary). Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 14–20.

277. Saarto, Ari. EY ja työyhteisön alkoholiasiat. Työterveyslääkäri, 1992. Vol. 10, no. 2, s. 16–20.

278. Säilä, Sirkka-Liisa; Muhonen-Niskanen, Tuula; Haavisto, Kari; Simpura, Jussi. Hoitoa vai lopputili? Työelämän päihdeongelmaisten hoitoonohjauksen historiaa Suomessa (Treatment or payoff? History of the referral to treatment of intoxicant abusers in working life in Finland. English summary). Alkoholipoliittisen tutkimuslaitoksen tutkimuslaskelma 186, 1992. Helsinki: Alkoholipoliittinen tutkimuslaitos, 1992. 68 s. ISBN 951-9192-52-2

279. Turunen, Vesa. Juominen hallintaan. Työ-terveys-turvallisuus, 1992. Vol. 22, no. 6, s. 30–32.

JÄRJESTYSONGELMAT JA RIKOLLISUUS
PUBLIC ORDER AND CRIMINALITY

280. DeJong, J.; Virkkunen, M.; Linnoila, M. Factors associated with recidivism in a criminal population. Journal of Nervous and Mental Disease, 1992. Vol. 180, no. 9, p. 543–550.

281. Rikollisuustilanne 1991: rikollisuus ja seuraamusjärjestelmä tilastojen valossa. Helsinki: Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos, 1992. 231 s. ISSN 0357-1556

282. Takala, Hannu. Itäviina. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 21–24.

283. Töölön säilytysuojassa ei podeta vielä asiakaspulaa. Poliisi, 1992. No. 6, s. 6–7.

284. Vartiainen, Heikki; Hakola, Panu; Kauppi, Eeva. Väkivaltaisuus asuntoloissa. Suomen lääkärilehti, 1992. Vol. 47, no. 35, s. 3325–3329.

LIIKENNE
TRAFFIC

285. Guslund, Jens J.; Hauge, Ragnar. Promillekjøring i Norge og Finland (Drunken driving in Norway and Finland. English summary). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no 6, s. 312–316.

286. Pikkariainen, Jarmo; Penttilä, Antti; Piipponen, Seppo. Kuolemaan johtaneet veneilyonnettomuudet Suomessa vuosina 1986–1988. Kansan-

terveyslaitoksen julkaisuja A 5, 1992. Helsinki: Kansanterveyslaitos, 1992. 77 s. ISBN 951-47-6326-2

287. Poliisiviranomaisten pyytämät päihdetutkimukset ja lausunnot vuonna 1991. Helsinki: Kansanterveyslaitos, 1992. (11 s.)

288. Suomen tieliikenneonnettomuudet 1991: lisänä tietoja vuodesta 1972 alkaen – Road traffic accidents in Finland 1991 with some additional figures starting from the year 1972: Helsinki: Liikenneturva, 1992. 45 s. ISSN 0562-6315

289. Syvänen, Matti; Kokko, Anna-Maija. Nuoret moottoriurheilijat liikenteessä. Helsinki: Liikenneturva, 1992. ISBN 951-560-078-2

TERVEYSONGELMAT, KUOLLEISUUS
HEALTH PROBLEMS, MORTALITY

290. Halonen, Jari. Päihdetyö terveyskeskuksessa vaatii kokonaisvaltaista otetta. Suomen lääkärilehti, 1992. Vol. 47, no. 31, s. 2897–2898.

291. Jaakkola, Mika; Nordback, Isto. Alkoholin käytön määrä ja äkillisen haimatulehduksen vaikeusaste. Suomen lääkärilehti, 1992. Vol. 47, no. 14, s. 1313–1316.

292. Joukamaa, Matti. Suomalaisten vankien terveystutkimus II. Vankien psyykinen sairastavuus. Suomen lääkärilehti, 1992. Vol. 92, no. 9, s. 811–815.

293. Jounela-Eriksson, Paula. Allergia ja yliherkkyys. Etiketti, 1991. Vol. 27, no. 2, s. 24–27.

294. (Juntunen, Juhani). Aivot ja alkoholi. (Helsinki): Oy Alko Ab: Terveet aivot -projekti, 1992. (15 s.)

295. Juvela, Seppo. Alcohol consumption as a risk factor for poor outcome after aneurysmal subarachnoid haemorrhage. British Medical Journal, 1992. Vol. 304, no. 6843, p. 1663–1667.

296. Karvonen, Jaakko; Poikolainen, Kari; Reunala, Timo; Juvakoski, Timo. Alcohol and smoking: risk factors for infectious eczematoid dermatitis? Acta Dermato-Venereologica, 1992. Vol. 72, p. 208–210.

297. Koskinen, Pekka; Kupari, Markku. Alcohol and cardiac arrhythmias. British Medical Journal, 1992. Vol. 304, no. 6839, p. 1394–1395.

298. Lamminpää, A. Hospitalizations due to poisonings in Finland, 1978–84. Clin. Toxicol., 1991. Vol. 29, p. 111–129.

299. Lähteenmäki, A.; Höckerstedt, K.; Kajaste, S.; Huttunen, M. Quality-of-life before and after liver-transplantation – experiences with 7 patients with primary biliary-cirrhosis in a 2-year follow-up. Transplant International, 1992. Vol. 5, S1, p. 705–707.

300. Lääkkeet & alkoholi. Helsinki: Oy Alko Ab, Alkoholipoliittinen suunnittelu ja tiedotus, 1992. (17 s.)

301. Näyhä, Simo. Alcohol-related mortality in Finnish Lapland. In: Brian D. Postl et al. (eds.). Circumpolar Health 90. Proceedings of the 8th International Congress on Circumpolar Health. Whitehorse, Yukon, May 20–25, 1990.

302. Oikarinen, Kyösti; Silvennoinen, Urpo; Ignatius, Eino. Frequency of alcohol-associated mandibular fractures in northern Finland in the 1980s. *Alcohol & Alcoholism*, 1992. Vol. 27, no. 2, p. 189–193.

303. Perola, Markus; Vuori, Erkki; Penttilä, Antti. Alkoholi ja oikeuslääketieteelliset ruumiin-avaukset – onko tiedonkulku lääkärille riittävää? *Rikospoliisi*, 1992. No. 10, s. 16–18.

304. Pieninkeroinen, Ilkka; Telakivi, Tiina; Hillbom, Matti. Outcome in subjects with alcohol-provoked seizures. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 5, p. 955–959.

305. Poikolainen, Kari. Epidemiologic assessment of population risks and benefits of alcohol use. *Alcohol & Alcoholism*, 1991. Suppl. 1, p. 27–34.

306. Savolainen, V. T.; Penttilä, A.; Karhunen, P. J. Delayed increases in liver cirrhosis mortality and frequency of alcoholic liver cirrhosis following an increment and redistribution of alcohol consumption in Finland: Evidence from mortality statistics and autopsy. Survey covering 8 533 cases in 1968–1988. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 4, p. 661–664.

307. Seppä, Kaija; Sillanaukee, Pekka; Koivula, Timo. Abnormalities of hematologic parameter in heavy drinkers and alcoholics. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 1, p. 117–121.

308. Seppä, Kaija; Sillanaukee, Pekka. Viikonloppujuomisen vaikutus verenpaine-arvoihin. *Suomen lääkarilehti*, 1992. Vol. 47, no. 12, s. 1149–1152.

309. Sillanaukee, Pekka; Kiianmaa, Kalervo; Roine, Risto; Seppä, Kaija. Alkoholin suurkan-
tuksen kriteerit. *Suomen lääkarilehti*, 1992. Vol. 47, no. 31, s. 2919–2921.

310. Sillanaukee, Pekka; Koivula, Timo; Eriksson, Peter; Seppä, Kaija. Alkoholin aiheuttamat proteiinimodifikaatiot. *Suomen lääkarilehti*, 1992. Vol. 47, no. 13, s. 1227–1232.

311. Virkkunen, Matti; Linnoila, Markku. Kes-
kushermoston serotoniinin aineenvaihdunta ag-
gression ja väkivallan taustalla. *Duodecim*, 1992. Vol. 108, no. 2, s. 230–237.

312. Aarva, Pauliina. Terveysvalistus terveyden edistämisenä: valistuksen muodot, vaikutukset ja ideologisuus. *Suomen lääkarilehti*, 1992. Vol. 47, no. 24, s. 2189–2193.

313. Alasuutari, Pertti. Terveyskasvatus kult-
tuuri-ilmiönä. S. 107–120. Teoksessa: Antti Karis-
to; Eero Lahelma; Ossi Rähkonen (toim.). Terveys-
sosiologia. WSOY, 1992. 256 s. ISBN 951-
017520-X

314. Hemánus, Pertti. Liikenneraittiuskampan-
ja ja Joseph T. Klapper. *Alkoholipoliittikka*, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 348–350.

315. Holmila, Marja. Lokalsamhället som pro-
jekt inom alkohol- och drogpreventionen (Conduc-
ting and researching community action projects to
prevent alcohol- and drug-related problems. Eng-
lish summary). *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 3, s. 145–151.

316. Holmila, Marja; Haavisto, Kari (toim.). Pai-
kallistoimintaa päihdehaittojen ehkäisemiseksi:
seminaariraportti Riihimäellä 15.1.1992 pidetystä
paikallistoimintaseminaarista. Helsinki: Alkoho-
lipoliittinen tutkimuslaitos. Lahti-projekti, 1992.

317. Hyssälä, Liisa. The Finnish family compe-
tence study: health behavior of a young family's
father, his transition to fatherhood and his role as a
health educator conducted at maternity health care
clinics and well-baby clinics. Helsinki: National
Agency for Health, Turku, 1992. 66 p. ISBN 951-
47-5756-4

318. Kiianmaa, Kalervo. Alkoholi – keskisarjan
huume. *Neuvoa-antavat*, 1992. No. 2, s. 6.

319. Maksimainen, Tero. Raittiustyö tuuliajolla.
Alkoholipoliittikka, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 117–
122.

320. Montonen, Marjatta. Forskning, aktion och
lokalsamhälle (Book review: Norman Giesbrecht et
al.: Research, action, and the community. OSAP
Prevention Monograph 4. U.S. Department of
Health and Human Services, Rockville, Maryland
1990). *Nordisk alkoholtidskrift*, 1992. Vol. 9, no. 3,
s. 154–158.

321. Montonen, Marjatta. San Diegos communi-
ty action-symposium. *Nordisk alkoholtidskrift*,
1992. Vol. 9, no. 3, s. 178–179.

322. Nuorten päihdeongelmien kohtaaminen:
työkirja ammattiauttajille. Helsinki: Sosiimedia
Oy, 1992. 97 s. ISBN 951-96592-0-x

323. Nuorten päihteidenkäytön ehkäisyn tehos-
taminen. Helsinki, 1992. 20 s. Välimietintö,
(mon.).

324. Partanen, Juha. Television and drinking. P.
138–143. In: T. Varis (ed.). The new media. Cul-

tural identity and intergration in the new media world. Proceedings from the Newmed conference. Publications of the University of Industrial Arts B 28. Helsinki: The University of Industrial Arts, 1992.

325. Perälä, Kaarina. TTT teki valistussarjaku- vasta tyyppikomedian. Teatterilehti, 1992. Vol. 46, no. 1, s. 28–29.

326. Simpura, Jussi. Miten paikallisyhteisöissä torjutaan päihdeongelmia: Kansainvälinen tutki- jasympiosiumi Kaliforniassa. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 2, s. 139–140.

327. Stenius, Kerstin. Lokalsamhälle, miss- bruksproblem och interventioner. Nordisk alko- holtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 5, s. 291–293.

328. Stenius, Kerstin. The Portman Group (John Rae intervjuas). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 5, s. 288–289.

329. Sulkunen, Pekka. Agenten, tjuven, gerilla- krigaren och kritiker. Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 3, s. 152–153.

330. Warsell, Leena. Alkoholi ja terveys julistei- den teemana 1900-luvun Suomessa. Alkoholipoli- tiikka, 1992. Vol. 57, no. 5, s. 351–357.

MUUT PÄIHDEONGELMAT OTHER DRUG PROBLEMS

331. Ahlström, Salme. Ungdom och narkotika (Re- cension av: Willy Pedersen: Drugs in adolescent worlds. A longitudinal study of adolescent drug use socialization. Oslo: Dep. of Psychiatry, University of Oslo 1991. Sammanläggningsavhandling). Nord- disk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 2, s. 116–117.

332. Airaksinen, Juhani. Tupakkako vain taval- linen sepelvaltimotaudin vaaratekijä? Suomen lääkirilehti, 1992. Vol. 47, no. 27, s. 2491–2495.

333. Ervola, Lauri. Tullin strategia ja toiminta- mahdollisuudet rajojen avautuessa. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 46–47.

334. Hakkarainen, Pekka. Suomalainen huume- kysymys: huumausaineiden yhteiskunnallinen paikka Suomessa toisen maailmansodan jälkeen: väitöskirja. Alkoholitutkimussäätiö, 1992. 183 s. ISBN 951-9192-54-9

335. Hakkarainen, Pekka; Hoikkala, Tommi. Temgesic: lättlurade läkare, narrande narkomaner (Temgesic: gullible doctors – drug addicts in dis- guise. English summary). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 5, s. 261–274.

336. Heikkinen, Teija; Kontula, Osmo. Koului- den huumeopetus: tutkimus lukuvuodesta 1989–1990. Raportteja 63, 1992. Helsinki: Sosiaali-

ja terveyshallitus, 1992. 133 s. ISBN 951-47-6108-1

337. Heinälä, Pekka. Ylläpitohoito: antautumis- ta vai välttämättömästä lievitystä. Sosiaalinen aika- kauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 25–27.

338. Heloma, Antero. Tupakka on erittäin hai- tallista terveydelle. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 1–2, s. 28–29.

339. Hemánus, Pertti. Huumausainevalistus, il- luusio ja realismi. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 33–36.

340. Hertzen, Heikki S. von. Huumausaineepoli- tiikassa panostettava tasapainoisesti kysynnän ja tarjonnan ehkäisyyn. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 2–3.

341. Jokinen, Heikki. Tupakan mainoskielto etenee Euroopan Yhteisössä. Dialogi, 1992. No. 4, s. 68–69.

342. Jylhä, Marja. Tupakka, viina ja villit nai- set... Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 51.

343. Järjestöjen ja viranomaisten työnjako ja yhteistoiminta ehkäisevässä huumetyössä. Helsin- ki: Sosiaali- ja terveysministeriö, 1992. 91 s. (Sosi- aali- ja terveysministeriö, työryhmämuistio; 1992,1.)

344. Kervinen, Jarmo. Rock ja huumausaineet: pro gradu -tutkielma. Turku: Turun yliopisto, poli- tiikan tutkimuksen ja sosiologian laitos, 1992. 200 s. (mon.).

345. Kinnunen, Aarne. Hallittu huumeiden käyttö on mahdollista. Alkoholipolitiikka, 1992. Vol. 57, no. 1, s. 38–44.

346. Kontula, Osmo (toim.). Huumeiden käyttä- jät Suomessa. Helsinki: Kirjayhtymä, 1992. 236 s. ISBN 951-266-3735-9

347. Kontula, Osmo. Multi-city study of drug misuse: 1990 update of data: Helsinki report – etude multi-villes sur l'abus de drogues: mise à jour 1990: rapport d'Helsinki. Strasbourg: Council of Europe: Pompidou group, 1992. 21 s. + 20 s.: taul.

348. Kontula, Osmo. Illegale Drogen in Finn- land: ein Länder-Report. Drogalkohol, 1992. Vol. 16, no. 2, s. 91–102.

349. Kontula, Osmo. Huumausaineiden käytön yleisyys Suomessa. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 10–14.

350. Kontula, Osmo; Koskela, Kaj. Huumeiden käyttö ja mielipiteet huumeista: Suomi ja Euroop- pa vertailussa. Sosiaali- ja terveysministeriön jul- kaisuja 8, 1992. Helsinki: VAPK-kustannus: Sosi- aali- ja terveysministeriö, 1992. 171 s. ISBN 951-47-6651-2

351. Koskinen, Torsti. Poliisin mahdollisuudet huumausaineiden väärinkäyttäjien kuntoutukses- sa. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4,

s. 28–30.

352. Laakso, Leena. Huumeiden laillistaminen ei ole ratkaisu. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 37–38.

353. Lehto, Juhani. Huumeongelmien hoito. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 20–22.

354. Lehto, Juhani; Nuorvala, Yrjö. Lääkkeiden päihdekäyttö lisääntynyt. Dialogi, 1992. No. 2, s. 24–25.

355. Mieskolainen, Juha. Nuoret ja huumeet Tampereella: tutkimus tamperelaisnuorten huumeiden ja alkoholin käytöstä sekä ehdotuksia käytön ehkäisystä ja hoitojärjestelmän luomisesta Tampereelle. Tampere: Tampereen kaupungin raittius- ja päihdeasiain neuvottelukunta, raittius-toimisto, 1992. 60 s. (Tampereen kaupungin tutkimuksia ja selvityksiä, ISSN 0355-2780; 92)

356. Myllynpää, Arja. Huumausaineet osana lääkevalvontaa – huumausainelaki uudistuu. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 42–44.

357. Orre, Taisto. Alaikäisten huumeidenkäyttäjien hoidon kehittämistarpeet. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46 no. 4, s. 22–24.

358. Partanen, Juha. On prevalence rates: a research note. P. 90–97. In: J.B. Neville; F. Tellier (eds.). Proceedings. The Third Annual Conference on Drug Use and Drug Policy. Loughborough: The Midlands Centre for Criminology and Criminal Justice, Department of Social Sciences, 1992.

359. Pekurinen, Markku. Economic aspects of smoking: is there a case for government intervention in Finland? (diss.). Helsinki: VAPK-publishing: National Agency for Welfare and Health, 1992. 287 p. ISBN 951-47-5738-6

360. Piepponen, Petteri. Opioidien μ -reseptori, morfiini ja aivojen monoamiinit: kokeellinen pro gradu -tutkielma. Helsinki: Helsingin yliopisto, farmasian laitos, 1992. 67 s. (mon.).

361. Pohjola-Sintonen, Sinikka. Tupakka: sydäninfarktin laukaisija. Duodecim, 1992. Vol. 108, no. 12, s. 1089–1092.

362. Pylkkänen, Kari. Psykylläkkeiden käyttö huumeongelmana. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 15–17.

363. Pöyhönen, Reijo. Poliisi ja huumausainerikosten torjunta Euroopan yhdyntessä. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 44–46.

364. Rahkonen, Ossi. Tupakoiva suomalainen. S. 140–152. Teoksessa: Antti Karisto; Eero Lahelma; Ossi Rahkonen (toim.). Terveys sosiologia. WSOY, 1992. 256 s. ISBN 951-017520-X

365. Rahkonen, Ossi; Berg, Mari-Anna; Puska, Pekka. The development of smoking in Finland from 1978 to 1990. British Journal of Addiction,

1992. Vol. 87, no. 1, p. 103–110.

366. Santavuori, Ritva. Huumausainelaki ja huumerikokset: syyttäjän puheenvuoro. Läheinen – Anhörig, 1992. No. 2, s. 19–21.

367. Sarvanti, Tapani. Kansainvälinen huumausainepoliittika ja Suomi. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 4–9.

368. Sarvanti, Tapani. Suomi uusii huumausainelainsäädäntöään ja ratifioi YK:n huumausaineyhteisösuhteen. Sosiaaliturva, 1992. Vol. 80, no. 16, s. 21–24.

369. Skretting, Astrid; Hakkarainen, Pekka; Laursen, Lau; Olsson, Börje. Omtale av narkotika i nordiske aviser (Reports on drugs in Nordic newspapers). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 1, s. 17–25.

370. Soikkeli, Markku. Kaksi järjestöä – kaksi näkökulmaa huumeisiin. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 31–32.

371. Sormunen, Pekka; Uutela, Antti. Suunnitellun käyttäytymisen teoria, tupakoinnin lopettaminen ja terveystieteet. Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti, 1992. Vol. 29, no. 1, s. 30–40.

372. Stenius, Kerstin. Hassela-kritik (Recension av: Kristian Tilander: Bakom vår blindhet. Röster från Hassela. Helsingborg: Carlssons Bokförlag, 1991. 499 s.). Nordisk alkoholtidskrift, 1992. Vol. 9, no. 2, s. 117–118.

373. Tacke, Ulrich; Malinen, Hilpi; Pitkänen, Heikki. Kati – uusi huume Suomessa. Duodecim, 1992. Vol. 108, no. 16, s. 1390–1394.

374. Takala, Hannu. Pohjoismaiden oikeuskäytäntö huumausainerikoksissa. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 39–41.

375. Thorsen, Thorkil. Tulevaisuuden spitaali-set? Alkoholipoliittika, 1992. Vol. 57, no. 4, s. 289–290.

376. Tirkkonen, Jarko. Suomalaisia huumemaa-ilmoja. Sosiaalinen aikakauskirja, 1992. Vol. 46, no. 4, s. 18–19.

377. Tupakkatilasto 1987 (+1991). Helsinki: Tilastokeskus, 1992. 20 s.

378. Turunen, Vesa. Lääkkeiden väärinkäyttö vaikea havaita. Työ-terveys-turvallisuus, 1992. Vol. 22, no. 6, s. 32.

379. Vartiainen, Erkki; Tossavainen, Kerttu (toim.). Tupakkaterveyskasvatus peruskoulussa. Raportteja 72, 1992. Helsinki: Sosiaali- ja terveyshallitus, 1992. 106 s. ISBN 951-47-6119-7

380. Vierola, Hannu. Tupakkamainonta ja pakotupakointi tiukkaan kuriin: Tupakka tai terveys – maailmankongressi 30.3.–3.4.92. Suomen lääkärilehti, 1992. Vol. 47, no. 19–20, s. 1905–1909.

381. Anundi, Irene; Lindros, Kai O. Evidence for cytochrome P450 2E1-mediated toxicity of N-nitrosodimethylamine in cultured perivenous hepatocytes from ethanol treated rats. *Pharmacology & Toxicology*, 1992. Vol. 70, no. 6, p. 453–458.

382. Brander, P. E.; Kuitunen, T.; Salmi, T.; Partinen, M. Nocturnal oxygen saturation in advanced chronic obstructive pulmonary disease after a moderate dose of ethanol. *Eur. Respir. J.*, 1992. Vol. 5, no. 3, p. 308–312.

383. DiPadova, C.; Roine, R.; Frezza, M.; Gentry, R. T.; Baraona, E.; Lieber, C. S. Effects of ranitidine on blood alcohol levels after ethanol ingestion: comparison with other H₂-receptor antagonists. *JAMA*, 1992. Vol. 267, no. 1, p. 83–86.

384. Forsander, O. A.; Sinclair, J. D. Alcohol elimination and the regulation of alcohol consumption in AA and ANA rats. *Alcohol & Alcoholism*, 1992. Vol. 27, no. 4, p. 411–416.

385. Gianoulakis, C.; Waele, J. P. de; Kiianmaa, K. Differences in the brain and pituitary B-endorphin system between the alcohol-preferring AA and alcohol-avoiding ANA rats. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 3, p. 453–459.

386. Grönroos, J. M. Failure of secretin to increase sodium taurocholate-induced pancreatic necrosis in alcoholic rats. *European Surgical Research*, 1991. Vol. 23, p. 222–227.

387. Grönroos, Juh.; Aho, Heikki; Nevalainen, Timo. Cholinergic hypothesis of alcoholic pancreatitis. *Digestive Diseases*, 1992. Vol. 10, p. 38–45.

388. Halmesmäki, E.; Roine, R.; Salaspuro, M. Gamma-glutamyltransferase, aspartate and alanine aminotransferases and their ratio, mean cell volume and urinary dolichol in pregnant alcohol abusers. *Br. J. Obstet. Gynaecol.*, 1992. Vol. 99, no. 4, p. 287–291.

389. Hannuksela, Minna; Kesäniemi, Antero; Savolainen, Markku. Evaluation of plasma cholesteryl ester transfer protein activity as a marker of alcoholism. *Alcohol & Alcoholism*, 1992. Vol. 27, no. 5, p. 557–562.

390. Hannuksela, M.; Marcel, Y. L.; Kesäniemi, Y. A.; Savolainen, M. J. Reduction in the concentration and activity of plasma cholesteryl ester transfer protein by alcohol. *Journal of Lipid Research*, 1992. Vol. 33, no. 5, p. 737–744.

391. Hervo, Antti; Jaatinen, Pia; Sarviharju, Maija; Kiianmaa, Kalervo. Interaction of aging and lifelong ethanol ingestion on ethanol-related behaviors and longevity. *Experimental Gerontology*, 1992. Vol. 27, no. 3, p. 335–345.

392. Honkaniemi, Jari. Neurotransmitters, glucocorticoid receptors and proto-oncogenes in the rat amygdaloid complex and hypothalamic paraventricular nucleus (diss.). Tampere: University of Tampere, 1992. 58 p. (Acta Universitatis Tampensis, ser A, vol. 353.) ISSN 0496–7909

393. Huang, Chang-Ming; Elin, Ronald; Rudel, Mark; Schmitz, John; Linnoila, Markku. The effect of alcohol withdrawal on serum concentrations of Lp(a), apolipoproteins A-1 and B, and lipids. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 5, p. 895–898.

394. Huttunen, P. Alcohol and heat tolerance in warm-acclimated rats. *Alcohol*, 1992. Vol. 9, no. 2, p. 129–132.

395. Hynynen, Markku; Kupari, Markku; Salmenperä, Markku; Koskinen, Pekka; Tikkanen, Ilkka; Fyhrquist, Frej. Plasma atrial natriuretic factor during ethanol ingestion in volume-loaded subjects. *Alcohol & Alcoholism*, 1992. Vol. 27, no. 3, p. 277–285.

396. Jaakkola, M.; Sillanaukee, P.; Suomalainen, H.; Koivula, T.; Nordback, I. Effect of a high dose of ethanol on serum pancreatic enzymes in young healthy adults. *Experimental Gerontology*, 1992. Vol. 87, no. 4, p. 461–464.

397. Jaakkola, Mika; Sillanaukee, Pekka; Suomalainen, Hanna; Koivula, Timo; Nordback, Isto. Effect of a high dose of ethanol on serum pancreatic enzymes in young healthy adults. *The American Journal of Gastroenterology*, 1992. Vol. 87, no. 4, p. 461–466.

398. Jaatinen, Pia; Kiianmaa, Kalervo; Hervo, Antti. Lifelong ethanol consumption enhances the age-related changes in rat sympathetic neurons. *Mechanisms of Ageing and Development*, 1992. Vol. 63, no. 2, p. 193–205.

399. Kauhanen, J.; Julkunen, J.; Salonen, J. T. Coping with inner feelings and stress: heavy alcohol use in the context of alexithymia. *Behavioral Medicine*, 1992. Vol. 18, no. 3, p. 121–126.

400. Kervinen, Kari. Alcohol, acetaldehyde and apoprotein b-100-containing lipoproteins (diss.). Oulu: University of Oulu, 1992. 58 p. ISBN 951-42-3361-1

401. Kettunen, R.; Timisjärvi, J.; Saukko, P. The acute dose-related effects of ethanol on right ventricular function in anesthetized dogs. *Alcohol*, 1992. Vol. 9, no. 2, p. 149–153.

402. Kiianmaa, Kalervo; Hyytiä, Petri; Sinclair, John David. Development of an animal model of ethanol abuse. Genetic approach. P. 29–63. In: A. Boulton; G. Baker; P. H. Wu (eds.). *Neuromethods*, vol. 24. Animal models of drug addiction. The Humana Press Inc., 1992.

403. Kivinen, A.; Salminen, S.; Homer, D.; Va-

paatalo, H. Gastroprotective effect of milk phospholipids, butter serum lipids and butter serum on ethanol and acetylsalicylic acid induced ulcers in rats. *Milchwissenschaft*, 1992. Vol. 47, no. 9, p. 573–578.

404. Koiv, A.; Kinnunen, P. K. Influence of Ca²⁺ and ethanol on the aggregation and thermal phase behaviour of L-dihexadecylphosphatidylcholine liposomes. *Chemistry and Physics of Lipids*, 1992. Vol. 62, no. 3, p. 253–261.

405. Korpi, E. R.; Päivärinta, P.; Abi-Dargham, A.; Honkanen, A.; Laruelle, M.; Tuominen, K.; Hilakivi, L. A. Binding of serotonergic ligands to brain membranes of alcohol-preferring AA and alcohol-avoiding ANA rats. *Alcohol*, 1992. Vol. 9, no. 5, p. 369–374.

406. Korpi, E. R.; Tuominen, K.; Männistö, P. T. Hormone responses to sedative drugs and cold exposure in two rat lines with high and low alcohol sensitivity. *Pharmacology, Biochemistry and Behavior*, 1992. Vol. 41, no. 4, p. 795–799.

407. Korpi, E. R.; Uusi-Oukari, M. Cerebellar GABA-A-receptors and alcohol related behaviors: focus on diazepam-insensitive [3H]RO 15-4513 binding. *Advances in Biochemical Psychopharmacology*, 1992. Vol. 47, p. 289–299.

408. Korpi, E. R.; Uusi-Oukari, M.; Castren, P.; Suzdak, P. D.; Seppälä, T.; Sarviharju, M.; Tuominen, K. Cerebellar GABA-receptors in two rat lines selected for high and low sensitivity to moderate alcohol doses: Pharmacological and genetic studies. *Alcohol*, 1992. Vol. 9, no. 3, p. 225–231.

409. Korpi, E. R.; Uusi-Oukari, M.; Wegelius, K.; Casanova, M.; Zito, M.; Kleinman, J. E. Cerebellar and frontal cortical benzodiazepine receptors in human alcoholics and chronically alcohol-drinking rats. *Biological Psychiatry*, 1992. Vol. 31, no. 8, p. 774–786.

410. Koskinen, Leena; Sillanaukee, Pekka. Determination of fetal hemoglobin by cation exchange liquid chromatography. *Clinica Chimica Acta*, 1992. Vol. 206, p. 215–223.

411. Koskinen, P.; Kupari, M. Alcohol and cardiac arrhythmias, editorial. *British Medical Journal*, 1992. Vol. 304, no. 6839, p. 394–395.

412. Kubota, M.; Virkamäki, A.; Yki-Järvinen, H. Ethanol stimulates glycogenolysis in livers from fed rats. *Proc. Soc. Exp. Biol. Med.*, 1992. Vol. 201, no. 1, p. 114–118.

413. Kupari, M.; Koskinen, P. Comparison of the cardiotoxicity of ethanol in women versus men. *American Journal of Cardiology*, 1992. Vol. 70, no. 6, p. 645–649.

414. Kupari, M.; Koskinen, P. Comparison of the cardiotoxicity of ethanol in women versus men. *American Journal of Cardiology*, 1992. Vol. 70, no.

6, p. 645–649.

415. Laitinen, K.; Lamberg-Allardt, C.; Tunni-nen, R.; Härkönen, M.; Välimäki, M. Bone mineral density and abstention-induced changes in bone and mineral metabolism in noncirrhotic male alcoholics. *American Journal of Medicine*, 1992. Vol. 93, no. 6, p. 642–650.

416. Laitinen, Kalevi; Sinclair, David; Nurmi, Maria; Hietala, Reija; Kröger, Heikki; Kiianmaa, Kalervo; Salaspuro, Mikko. Effect of calcitonin on the alcohol drinking of rats. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 5, p. 875–880.

417. Laitinen, K.; Tähtelä, R.; Välimäki, M. The dose-dependency of alcohol-induced hypoparathyroidism, hypercalciuria and hypermagnesuria. *Bone and Mineral*, 1992. Vol. 19, no. 1, p. 75–83.

418. Leppäluoto, J.; Vuolteenaho, O.; Arjamaa, O.; Ruskoaho, H. Plasma immunoreactive atrial natriuretic peptide and vasopressin after ethanol intake in man. *Acta Physiol. Scand.*, 1992. Vol. 144, no. 2, p. 121–127.

419. Lindman, Ralf; Pahlen, Bettina von der; Öst, Björn; Eriksson, Peter C. J. Serum testosterone, cortisol, glucose and ethanol in males arrested for spouse abuse. *Aggressive Behavior*, 1992. Vol. 18, p. 393–400.

420. Linnoila, V. M.; Virkkunen, M. Aggression, suicidality and serotonin. *Journal of Clinical Psychiatry*, 1992. Vol. 53, p. 46–51.

421. Lähdenmäki, Tuula. Sytokromi p450 iien merkitys parasetamolin aiheuttamassa maksasoluvauriossa: pro gradu. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 1992. 57 s. (mon.).

422. Mattila, M. J.; Kuitunen, T.; Pletan, Y. Lack of pharmacodynamic and pharmacokinetic interactions of the antihistamine ebastine with ethanol in healthy subjects. *European Journal of Clinical Pharmacology*, 1992. Vol. 43, no. 2, p. 179–184.

423. Niemelä, Onni; Blake, Joan; Orrego, Hector. Serum type 1 collagen propeptide and severity of alcoholic liver disease. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 6, p. 1064–1067.

424. Niemelä, Onni; Israel, Yedy. Hemoglobin-acetaldehyde adducts in human alcohol abusers. *Laboratory Investigation*, 1992. Vol. 67, no. 2, p. 246–252.

425. Päivärinta, Petri. Lack of increased intermale fighting behavior in mice after low ethanol doses. *Pharmacology, Biochemistry and Behavior*, 1992. Vol. 42, no. 1, p. 35–39.

426. Pösö, Reeta A.; Penttilä, Kai E.; Lindros, Kai O. Heterogeneous zonal distribution of lysosomal enzymes in rat liver. *Enzyme*, 1991. Vol. 45, p. 174–179.

427. Roine, R. et al. Effect of omeprazole on gastric first-pass metabolism of ethanol. *Digestive Diseases and Sciences*, 1992. Vol. 37, no. 6, p. 891–896.

428. Roine, R.; Luurila, O. J.; Suokas, A.; Heikonen, E.; Koskinen, P.; Ylikahri, R.; Toivonen, L.; Härkönen, M.; Salaspuro, M. Alcohol and sauna bathing: effects on cardiac rhythm, blood pressure and serum electrolyte and cortisol concentrations. *Journal of Internal Medicine*, 1992. Vol. 231, no. 4, p. 333–338.

429. Roine, R.; Nykänen, I.; Salaspuro, M. Effect of alcohol on urinary and blood dolichols. *Biochemistry and Cell Biology*, 1992. Vol. 70, no. 6, p. 404–407.

430. Roine, R. P.; Salmela, K. S.; Hook-Nikanne, J.; Kosunen, T. U.; Salaspuro, M. Alcohol dehydrogenase mediated acetaldehyde production by helicobacter pylori—a possible mechanism behind gastric injury. *Life Sciences*, 1992. Vol. 51, no. 17, p. 1333–1337.

431. Roine, R. P.; Salmela, K. S.; Hook-Nikanne, J.; Kosunen, T. U.; Salaspuro, M. Colloidal bismuth subcitrate and omeprazole inhibit alcohol dehydrogenase mediated acetaldehyde production by helicobacter pylori. *Life Sci*, 1992. Vol. 51, no. 21, p. 195–200.

432. Roivainen, Reina. Protein kinase c-beta in developing, adult and aged rat peripheral neurons: academic dissertation. *Acta Universitatis Tampereensis*, ser A., vol. 357. Tampere: University of Tampere, 1992. 312 p. ISSN 0496–7909

433. Salonen, I.; Pakarinen, P.; Huhtaniemi, I. Effect of chronic ethanol diet on expression of gonadotropin genes in the male rat. *J. Pharmacol. Exp. Ther.*, 1992. Vol. 260, no. 2, p. 463–467.

434. Savolainen, V. T.; Penttilä, A.; Karhunen, P. J. Delayed increases in liver cirrhosis mortality and frequency of alcoholic liver cirrhosis following an increment and redistribution of alcohol consumption in Finland: Evidence from mortality statistics and autopsy survey covering 8 533 cases in 1968–1988. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 4, p. 661–664.

435. Seppä, Kaija; Sillanaukee, Pekka. Intervention in alcohol abuse among macrocytic patients in general practice. *Scand. J. Prim. Health Care*, 1992. Vol. 10, no. 3, p. 217–222.

436. Seppä, Kaija; Sillanaukee, Pekka. Viikonloppujuomisen vaikutus verenpaine-arvoihin. *Suomen lääkärilehti*, 1992. Vol. 47, no. 12, s. 1149–1152.

437. Seppä, Kaija; Sillanaukee, Pekka; Pitkälä, Timo; Nikkilä, Matti; Koivula, Timo. Moderate and heavy alcohol consumption have no favorable effect on lipid values. *Archives of Internal Medi-*

cine, 1992. Vol. 152, p. 297–300.

438. Seppä, Kaija; Sillanaukee, Pekka; Pitkälä, Timo; Saarni, Matti. Alcohol-induced macrocytosis and blood pressure. *Alcohol & Alcoholism*, 1992. Vol. 27, no. 3, p. 287–292.

439. Sillanaukee, P. The diagnostic value of a discriminant score in the detection of alcohol abuse. *Archives of Pathology Laboratory Medicine*, 1992. Vol. 116, no. 9, p. 924–929.

440. Sillanaukee, Pekka; Koivula, Timo; Eriksson, Peter C. J.; Seppä, Kaija. Alkoholin aiheuttamat proteiinimodifikaatiot. *Suomen lääkärilehti*, 1992. Vol. 47, no. 13, s. 1227–1232.

441. Sillanaukee, Pekka; Koivula, Timo; Seppä, Kaija. Alkoholin käyttöön liittyvät proteiinimodifikaatiot. *Moodi*, 1992. No. 2, s. 119–121.

442. Sillanaukee, Pekka; Seppä, Kaija; Koivula, Timo. Association of a hemoglobin-acetaldehyde adduct with questionnaire results on heavy drinkers. *Alcohol & Alcoholism*, 1992. Vol. 26, no. 26, p. 519–525.

443. Sillanaukee, Pekka; Seppä, Kaija; Koivula, Timo. Asetaldehydi ja proteiinit – sitoutumisen kliininen merkitys. *Duodecim*, 1992. Vol. 108, no. 2, s. 124–126.

444. Sillanaukee, Pekka; Seppä, Kaija; Koivula, Timo; Israel, Yedy; Niemelä, Onni. Acetaldehyde-modified hemoglobin as a marker of alcohol consumption: Comparison of two new methods. *The Journal of Laboratory and Clinical Medicine*, 1992. Vol. 120, no. 1, p. 42–47.

445. Sinclair, J. D. Localization of the primary sites of genetic influence. *Behavior Genetics*, 1992. Vol. 22, no. 1, p. 1–10.

446. Sinclair, J. D. Reply to commentators. *Behavior Genetics*, 1992. Vol. 22, no. 1, p. 35–42.

447. Sinclair, J. D.; Hyttiä, P.; Nurmi, M. The limited access paradigm: Description of one method. *Alcohol*, 1992. Vol. 9, no. 5, p. 441–444.

448. Sinclair, J. D.; Kampov-Polevoy, A.; Stewart, R.; Li, T.-K. Taste preferences in rat lines selected for low and high alcohol consumption. *Alcohol*, 1992. Vol. 9, no. 2, p. 155–160.

449. Taira, T.; Porkka-Heiskanen, T.; Korpi, E. R. Neonatal administration of a GABA-T inhibitor alters central GABA(A) receptor mechanisms and alcohol drinking in adult rats. *Psychopharmacology*, 1992. Vol. 109, no. 1–2, p. 191–197.

450. Uusi-Oukari, Mikko. Gaba A/benzodiazepine receptors in a genetic animal model of ethanol intoxication (diss.). Helsinki: University of Helsinki, 1992. 329 p. ISBN 952-90-3903-4

451. Uusi-Oukari, M.; Korpi, E. R. Functional properties of GABA-receptors in two rat lines selected for high and low alcohol sensitivity. *Alcohol*, 1992. Vol. 9, no. 3, p. 261–269.

452. Vehmas, T. Reflux of ethanol during experimental liver ethanol injections. *Investigative Radiology*, 1992. Vol. 27, no. 11, p. 918–921.

453. Voutilainen, Seppo; Kupari, Markku; Hippeläinen, Mikko; Karppinen, Kari; Ventilä, Markku; Heikkilä, Juhani. Factors influencing doppler indexes of left ventricular filling in healthy per-

sons. *Am. J. Cardiol.*, 1991. Vol. 68, p. 653–659.

454. Zimatkin, Sergey; Rout, Ujival; Koivusalo, Martti; Bühler, Rolf; Lindros, Kai. Regional distribution of low-K_m mitochondrial aldehyde dehydrogenase in the rat central nervous system. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 1992. Vol. 16, no. 6, p. 1162–1167.